

Да ўвагі!

Хто хоча набыць газету
ў офісе рэдакцыі — чакаем!

Народная Воля

МІНСК, 19 ЛІПЕНЯ 2020 ГОДА

На полі для кракета – мора людзей!

Нядзеля. Выхадны дзень. Карыстаючыся цёплым сонечным надвор'ем, здавалася, увесь Мінск выехаў за горад – хто на лецішча, хто да возера, рэчкі, проста ў лес... І тут, не ў самым прэ-

стыжным парку Дружбы народаў, на полі для кракета – тысячы людзей (на фота зверху). Маладых, сярэдняга і сталага ўзросту. Занятых у розных сферах, але аб'яднаных адным жадан-

нем: беларусы даўно заслугоўваюць лепшага жыцця, а таму ў краіне павінны адбыцца перамены. Для гэтага неабходна, каб прэзідэнцкія выбары прайшлі чэсна, дэмакратычна, без

фальсіфікацый, якія мелі месца падчас ранейшых палітычных кампаній.

Першы ў сталіцы грандыёзны пікет кандыдата ў Прэзідэнты Святланы Ціханоўскай пры падтрымцы штабоў Віктара Бабарыкі і Валерыя Цапкала. Заўважым: у гэты ж нядзельны дзень у іх ужо адбылася адна сустрэча з выбаршчыкамі – у Дзяржынску. І вось, мінчане гарача вітаюць тых, хто па волі лёсу і поклічы душы апынуўся, можна сказаць, на авансцэне напярэдадні лёсавызначальнай падзеі – выбараў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Апладысменты і кветкі – Святлане Ціханоўскай, Марыі Калесніковай, Вераніцы Цапкала.

– Мае родныя людзі! Вам усім вялікі дзякуй,

што вы прыйшлі сёння на агітацыйны пікет, прыйшлі, каб мы ўбачылі, якая за намі стаіць сіла. І ваша сіла надае сілы і нам. Нам было б крайне складана выраўніць з гэтага ўсяго, калі б мы не бачылі вашы палаючыя вочы. Уся сіла ў вас! Дзякуй вам вялікі! Помніце: толькі разам мы зможам пабудаваць краіну для жыцця, – вось такімі простымі, але ўражваючымі словамі звярнулася да тысяч людзей, якія прыйшлі на пікет, Святлана Ціханоўская.

Вераніка Цапкала з болю гаварыла пра тое, што кожны год усё больш і больш грамадзян Беларусі пакідаюць радзіму і з'яжджаюць за мяжу, не хочуць заставацца ў сваёй краіне і нараджаць дзяцей. Гэта таму, што там, у дэмакратычных дзяржавах, ёсць свабода і надзея – тое, чаго няма ў Беларусі.

Марыя Калеснікова, выступаючы перад морам людзей, гаварыла пра Беларусь, якая змянілася літаральна за некалькі апошніх месяцаў, пра абуджэнне мільёнаў грамадзян, якія хочуць, каб прэзідэнцкія выбары нарэшце прайшлі ў краіне празрыста, без фальсіфікацый.

Раз за разам над паркавай прасторай раздаваліся апладысменты ў падтрымку выступаюцай. Як напісаў адзін сайт, атмасфера была як на рок-канцэрце: людзі апладзіравалі, скандзіруючы імя кандыдата «Све-та!», чуліся воклічы «Сва-бо-ды!».

Віктар ВАЛЯР'ЯНАЎ.

БЕЗ РУЖОВЫХ АКУЛЯРАЎ

Аляксандр КЛАСКОЎСКІ,
спецыяльна для «Народнай Волі»

Ці дапаможа лазня пані Канапацкай?

Кандыдат у прэзідэнты Ганна Канапацкая ад сціпласці відавочна не памрэ. Былая дэпутатка Палаты прадстаўнікоў заявіла, што ў цяперашняй прэзідэнцкай кампаніі ўдзельнічаюць толькі два сур'ёзныя палітыкі – яна ды Аляксандр Лукашэнка.

Між тым вобраз Канапацкай шмат у каго трывала асацыяруецца найперш са шлейфам скандалаў: яе выключылі з Аб'яднанай грамадзянскай партыі, не дапусцілі да апазіцыйных праймерыз, яна пацяпела фіяска, спрабуючы арганізаваць кампанію «Наперад, Беларусь!». Нарэшце, на цяперашніх выбарах Цэнтрвыбаркам дзіўным чынам налічыў гэтай прэтэндэнтцы значна болей подпісаў за вылучэнне, чым яна, паводле ўласнай заявы, здала.

А яе спроба заднім днём патлумачыць феаменальны вынік прывяла да новага скандалу. Канапацкая сказала, што на адным БелАзе пашэнціла сабраць аж восем тысяч подпісаў. Між тым пазней высветлілася, што ва ўсім Жодзіне за яе сабралі толькі 83 подпісы.

І вось вам новая заява з разраду «хоць стой, хоць падай». Былая дэпутатка адмовілася ад удзелу ў дэбатах кандыдатаў, ды ў якім стылі: «Як дасведчаны і сталы палітык я не маю ні права, ні жадання стаборнічаць з заадыя больш слабымі апанентамі. Удзельнічаць у дзіцячым шоу пракрамлёўскіх марыянетак, якое складаецца з хлопчыкаў-спойлераў і дзяўчатак-рагатушак, дазволіць сабе не маю ніяк. Мне неўзабаве яшчэ краіны кіраваць».

Адна рэч – абгрунтаваная крытыка палітычных сапернікаў, але ж тут – проста катэіль з нахабнай самаўпэўненасці і ярлык. Калі гэта пракрамлёўскія марыянеткі, а Канапацкая такая палымная патрыётка, што гатова ўсіх парваць за незалежнасць, то лагічна было б акуртаць ім бой, вывесці на чыстую ваду. Ці, акрамя ярлыкоў, нічога ў арсенале і няма?

Раней Канапацкая казырнула тым, што яна, маўляў, ці не «адзіны з усіх палітыкаў, хто дазваляў сабе казаць, што ў Беларусі дыктатура». Але ж дэ-факта экс-дэпутатка імпэтна дапамагала ўладам «мачыць» былога кіраўніка «Белгазпрамбанка» Віктара Бабарыку, які, вырашыўшы пайсці на выбары, аказаўся фігурантам кримінальнай справы ды трапіў у следчы ізалятар КДБ. Закіды Канапацкай на адрас Бабарыкі (з метафарамі кшталту «педфіл не можа быць выхаваннем у дзіцячым садку») гучалі ва ўнісон з чорным піярам дзяржаўных СМІ. Гэта не палітычная палеміка, а ўтоптанне ў бруд таго, хто

цяпер нават не можа адказаць. Я ўжо не кажу пра тое, што ёсць элементарная прэзюмпцыя невінаватасці: суда і прысуду яшчэ не было.

Таксама Канапацкая раздзімае выгядную кіроўным вярхам тэму вонкавай пагрозы на гэтых выбарах, заклікае даць «адпор паўзучай гібрыднай агрэсіі расійскіх сіл суседняй дзяржаве», празрыста намякаючы на Расію. Але да агрэсараў не ездзяць на парадзе, з імі не братаюцца. Мы ж бачым, што Аляксандр Лукашэнка раз за разам сустракаецца з Уладзімірам Пуціным, прымае расійскага прэм'ера Міхаіла Мішусціна. Нешта не сыходзяцца канцы з канцамі.

Натуральна, у Масквы быў і застаецца вялікадзяржаўны інтарэс да Беларусі. Але на гэтых выбарах Крэмль відавочна не збіраецца валіць Лукашэнка. Тэза ж тутэйшай вярхушкі пра Айчыну ў небяспечы – проста банальны прапагандысцкі прыём, каб прыгожа абставіць жаданне любой цаной, любымі метадамі ўтрымаць уладу. Дык на чый жа млын лье ваду такая ўся незалежная з сябе экс-дэпутатка?

На думку іншага кандыдата ў прэзідэнты – Андрэя Дамітрыева, «Канапацкая сёння гуляе ў адной камандзе з Лукашэнкам», бо нічога не робіць, каб выбары былі сумленнымі, і «ваго з альтэрнатыўнымі кандыдатамі».

Сапраўды, у той час як логіка гэтай жорсткай кампаніі падштурхоўвае прыхільнікаў перамагчы да кансалідацыі, Канапацкая канцэнтруюцца на прасоўванні тэзаў афіцыйнай прапаганды ды на выпадках у бок апанентаў афіцыйнага лідара. Некаторыя яе заявы настолькі адзіёзныя, што ўзнікла версія: гэтая кандыдатка ў межах электаральнай кампаніі наўмысна выклікае на сябе негатыўныя эмоцыі праціўнікаў рэжыму, каб меней заставалася на долю Лукашэнкі.

Хтосьці параўноўвае ролю Канапацкай на гэтых выбарах з ролю Ксеніі Собчак на расійскіх выбарах 2018 года. Але той ва ўсім разе не адмовіў у таленце ды густоўнасці. У нашым жа выпадку пануе, кажучы маладзёжным слэнгам, поўны трэш.

Менавіта так расцаніла ладная частка палітызаваанай публікі выстаўленае Канапацкай ў «Фэйсбуку» ўласнае фота, дзе яна ў будзёнаўчых парыццях ў лані. Пры гэтым аўтарка допісу, у якім таксама ўтрымліваліся палітычныя філіпкі, зазначыла, што змывае з сябе метабытны выдумак і броду нейкіх тэлеграм-каналаў.

На маю ж думку, у гэтай кампаніі пані Канапацкая рызыкуе так запэкацца, што лазня не дапаможа.

Іх лёс хвалюе Беларусь!

Яны таксама маглі быць кандыдатамі ў Прэзідэнты Рэспублікі Беларусь

Юрый ЗАХАРАНКА
знік 7747 дзён таму

Віктар ГАНЧАР
знік 7615 дзён таму

Анатоль КРАСОЎСКІ
знік 7615 дзён таму

Дзмітрый ЗАВАДСКІ
знік 7320 дзён таму

В ПОСЛЕДНИЕ ДНИ

О чем говорил Александр Лукашенко...

– У нас там просятя вo влaсть, a oни, oкaзывaется, пoрoху нe нoхaли! Нaм нaдo вплoтду Кoнституции зaписaть oпpeдeлeниe, чтoбы нa дoлжнoсть Прeзидeнтa нe мoг прeтeндoвaть чeлoвeк, кoтoрый нe служил в aрмии.

– Чeгo бы нaм ни стoилo, нaм нaдo aктивизирoвaться, нe гляди ни нa кaкиe выбoры, убpaть хлeб. Выбoры зaкoнчaтcя, a кушaть нaдo будeт и пocлe 9 aвгустa. И нeльзя пoтepять этoт гoд. Длa Витeбщины oн oчeнь пoкaзaтeльный.

– Чтo грeхa тaить, oчeнь мнoгo прoблeм в EАЭC в плaнe тoгo, чтo мы нe выпoлнили тo, o чeм дoгoвaривaлись. У нac eщe бapьepoв дocтaтoчнo, мeжгocудapствeнныe гpaницы у нac дoвeдeны в cвязи c бapьepaми дo тaкoй cтeпeни, чтo бизнec чacтo гoвopит: вы уж уcтaнoвите гpaницы мeжду гocудapствaми, нaм будeт прoщe и лeгчe. Ужe дaжe бизнec oб этoм зaявляeт. Вpoдe бы нeт гpaниц, a нaпряжeниe нa гpaницe нaпряжeннoe.

– Узникaми coвeсти нe будyт. И вчepa я прикaзaл, чтoбы cкoдa пpибыли cпeциaлиcты Интepпoлa, ЗШA, Пoльши и Poccии. И мы им пoкaжeм эти дoкyмeнты. Лyкaшeнкo кoгo-тo бoйтcя или тaм дeйcтвeтeльнo yгoлoвныe пpeстyплeния?! Мы oткpыты.

ДЭМАКРАТЫЯ ПА-БЕЛАРУСКУ

Андрэй Дзмітрыеў застаецца пры сваёй пазіцыі

Агітацыйную прастору альтэрнатыўных кандыдатаў у прэзідэнты ўлады, як вядома, звужэлі да месцаў, дзе звычайна нешматлюдна. Вось і ў мінулую суботу Андрэю Дзмітрыеву давялося правесці першы пікет пры такіх абставінах.

Пра што вяслася размова? Беларусы спадзяюцца на тое, што ў рэшце рэшт улада ўсё ж зменіцца, паколькі выпрацавала яна свой рэсурс. Без

палітычных, эканамічных і сацыяльных рэформаў не можа быць станоўчага развіцця краіны, павышэння дабрабыту народа.

Андрэй Дзмітрыеў застаецца пры сваёй пазіцыі: калі ён стане Прэзідэнтам, то ў хуткім часе прызначыць новыя выбары, якія пройдуць не так, як яны арганізаваны цяпер лукашэнкаўскімі ўладамі, а з захаваннем усіх дэмакратычных нормаў.

Вера КАЗЛОВА.

СЛЫШАЛИ?

Виктор Бабарико требует от Белтелерадиокомпании опровергнуть сведения, приведенные в репортажах «Беларусь 1»

Адвокаты Виктора Бабарико Дмитрий Лаевский и Наталья Мацкевич рассказали об ответе Виктора Бабарико на сюжеты «Беларусь 1» о деле «Белгазпромбанка» и на слова президента о том, что Бабарико «зарыдал, когда не зарегистрировали, и начал показания давать».

Накануне на «Беларусь 1» вышел сюжет, в котором Александр Лукашенко заявил, что так называемое дело «Белгазпромбанка» – «не политический заказ» и что все проходящие по нему «дают показания».

Но вор должен сидеть в тюрьме, ко всем должно быть

одинаковое отношение. И еще раз хочу подчеркнуть то, что я сказал на Витебщине – в Полоцком районе, в Полоцке – и сейчас повторю: узником совести из них никто не станет – все эти сидельцы, а их там уже под 30 человек, все дают показания. И этот уже зарыдал, когда не зарегистрировали, и начал показания давать. Поэтому узником совести не будет. И вчера я приказал следователям и Комитету госбезопасности в прокуратуру подготовить все материалы для того, чтобы сюда прибыли специалисты Интерпола, США, Польши и России, мы им покажем эти документы. Лукашенко кого-

то боится или там действительно уголовное преступление. Поэтому мы открыты, – заявил Лукашенко. TUT.BY попросил адвоката Виктора Бабарико прокомментировать эту информацию. Мацкевич и Лаевский сообщили, что после заседания ЦИК, где было решено не регистрировать Бабарико кандидатом в президенты, допросы или другие следственные действия с Бабарико не проводились.

– Как Виктор Бабарико отреагировал на репортаж Белорусского телевидения, в котором цитировались слова Александра Лукашенко, что Бабарико «зарыдал» и «начал

давать показания»?

– Сегодня мы посещали Виктора Дмитриевича, обсуждали этот вопрос. Виктор Дмитриевич решил направить в Белтелерадиокомпанию на основании Закона «О СМИ» требование об опровержении этих сведений и отдельных утверждений из репортажа «Дело Белгазпромбанка»: куда текли долларовые реки» как не соответствующих действительности и порочащих его честь и достоинство. Это требование он подписал при нас и передал администрации СИЗО для направления по адресу, – ответили адвокаты. (TUT.BY)

SOS!

Белорусская экономика работает на склад

Это следует из цифр официальной статистики. Сгладить глубину падения помогло накопление рекордных запасов. Теперь в промышленности склады завалены так, как это было в кризисном 2015 году.

В первом квартале ВВП Беларуси сократился на 0,3%. Этот спад был вызван дефицитом поставок российской нефти на «Нафтан» и Мозырский НПЗ. По-настоящему кризис затронул белорусскую экономику во втором квартале.

Данные статорганов свидетельствуют, что в апреле-июне ВВП снизился примерно на 3%. Более точная информация будет известна через пару месяцев, когда Нацбанк обнародует откорректированную информацию по ВВП.

Статорганы не публикуют такие сведения в оперативном режиме и предоставляют помешанные данные о ВВП лишь госорганам. Поэтому уточненные оценки по экономике приходится узнавать окольными путями.

ВВП за 6 месяцев сократился на 1,7%. За это время в ценах 2019 года экономика недосчиталась около 1 миллиарда белорусских рублей добавленной стоимости.

Запасы готовой продукции на предприятиях промышленности 1 июля достигли 5,524 миллиарда белорусских рублей, или 78,1% от месячного выпуска. Годом ранее складские запасы были на 671 миллион белорусских рублей ниже и составляли 63,4% от выпуска за месяц. 1 июля 2020 года сложилось самое плохое соотношение складских запасов и месячного выпуска за аналогичные даты последних 6 лет. Можно сказать, что власти добились меньшего сокращения ВВП за счет накопления складских запасов. По нашим оценкам, если бы не это, экономика Беларуси в первой половине года упала на 2–2,5%.

ВВП за июнь сократился на 1,2%, что меньше, чем в апреле и мае, когда падение составляло около 4%. Производство продукции в промышленности выросло на 0,9%, розничный товарооборот увеличился на 0,8% (после 2 месяцев снижения), ввод жилья

в эксплуатацию вырос на 1,7%, производство сельхозпродукции добавило 2,8%. Впрочем, главным драйвером экономики остался IT-сектор. Валовая добавленная стоимость итишников в июне выросла на 11,1%. Для сравнения: у аграриев добавленная стоимость увеличилась на 3,9%, а у остальных – и того ниже.

Больше всего тянул экономику вниз транспортный сектор. Валовая добавленная стоимость упала за июнь на 30%. Это произошло за счет сокращения перевозок пассажиров (на 25,7%). Пассажирооборот по Беларуси снизился еще круче – на 53,7%.

Также в мощном минусе застряла сфера общественного питания. Товарооборот общепита в июне обвалился на 35,1%. Инвестиции в основной капитал за июнь сократились на 12,5%. В связи с этим база для возобновления роста экономики пока крайне слабая. (Банки24.бай.)

З НАГОДЫ

Станіслаў ШУШКЕВІЧ: «Гэта бяда таго пакалення...»

ДАРЭЧЫ

Агітацыйных пікетаў пакуль не было...

Агітацыя ўжо пачалася, але акцый, якія ладзіла б каманда Чэрачня, у мінулыя выхадныя не было. Чаму? З гэтым пытаннем мы звярнуліся да самога кандыдата ў прэзідэнты.

– Мы пакуль распрацоўваем канцэпцыю правадзення больш маштабных мерапрыемстваў, – кажа Сяргей Чэрачэнь. – Не хочацца ж дрэнна рабіць, таму плануем мітынгі-канцэрты. Зараз ідуць перамовы з тымі, хто даць згоду на выступленне.

З месцам пакуль яшчэ не вызначыліся, але, магчыма, першы такі мітынг пройдзе 21 альбо 22 ліпеня.

– Некаторыя выказваюць меркаванне, што Сяргей Чэрачэнь – гэта падстаўная фігура і ўлады яго адмыслова зарэгістравалі кандыдатам у прэзідэнты ў якасці спойлера. Што вы думаеце з гэтай нагоды?

– Мяркую, неспрыстойна так казаць пра чалавека, не маючы ніякіх нармальных доказаў.

– Вы верыце, што Чэрачэнь рэальна набіраў 100 тысяч подпісаў?

– Веру, бо ўсё было зроблена сумленна і зроблена на грошы Сяргея Чэрачня. Гэта не значыць, удзельнічаць у выбарах альбо зняць сваю кандыдатуру, то гэта будзе вырашаць штаб. Думаю, калі Сяргей убачыць, што зняццё кандыдатуры пойдзе на карысць пераўтварэнням у Беларусі, то ён здыме сваю кандыдатуру. Ён не з тых людзей, хто чапляецца за званне кандыдата ў прэзідэнты. І я давяраю Сяргею Чэрачню...

Алесь СІБЫ.

ПРАТЭСТ

Ала БЕРНАЛЬ: «З чыноўнікаў ніхто не прыязджаў»

З 16 ліпеня ў вёсцы Востраў Пухавіцкага раёна трымаюць галадоўку тры жанчыны.

Ала Берналь, Алена Кузьміна і Ірына Агароднік – актывісткі руху «Маці 328». Жанчыны змагаюцца за справядлівыя прысуды і змяшэнне тэрмінаў зняволення і па вядомым «наркатычным» артыкуле 328 Крымінальнага кодэкса.

Паводле слоў заснавальніцы руху Ларысы Жыгар, гэта ўжо трэцяя галадоўка.

«У першы раз жанчыны вытрымалі 14 дзён, у другі – 22 дні, – кажа яна. – Гэтая галадоўка лічыцца бестэрміновай, і людзі паступова будуць далучацца. Ужо сёння некаторыя прыязджаюць у вёску, каб аказваць маральную падтрымку.

Яшчэ напярэдадні галадоўкі быў пастаўлены ў вядомасць пра акцыю Пухавіцкі райвыканкам, а таксама мы даслалі пісьмовы запыт меды-

кам. Усё-такі людзі павінны быць пад наглядам урачоў.

Асноўныя патрабаванні – гэта сустрэча з прэзідэнтам і амністыя для асуджаных па «наркатычным» артыкуле. Абяцалі ж памілаванне, але да гэтага часу ніводны чалавек не быў памілаваны».

– З ёсці нічога не ўжываем, п'ём толькі ваду з лімонным сокам, – дадае Ала БЕРНАЛЬ. – Усё ўжо пахуццелі на 3–5 кілаграмаў, а Ірына Агароднік скардзіцца, што ў яе пачаліся галаўныя болі. Дзякуй Богу, што яшчэ галадоўка на свежым паветры праходзіць

– Можа быць, ужо прыязджалі якія-небудзь чыноўнікі, вялі з вамі нейкі дыялог?

– Наогул ніхто намі не цікавіўся і не прыязджаў.

Сяргей ЗАБЛОЦКІ.

НОВОСТЫ

Спустя 12 лет назначен посол Беларуси в США

Послом Беларуси в США назначен заместитель министра иностранных дел Олег Кравченко. Белорусского посла в Америке не было 12 лет.

До «похолодания» в двусторонних отношениях Кравченко уже работал в Посольстве Беларуси в США. В 2007 году он был советником Посольства Беларуси в США, с 2008-го по 2014-й – Временным Поверенным в Делах Беларуси в США.

В 2014 году Кравченко вернулся в Минск и возглавлял отдел США и Канады управления Америк, а затем – управление Америк МИД. На пост замминистра был назначен в 2017 году.

Олег Кравченко родился в 1971 году в Минске. Окончил юридический факультет БГУ, аспирантуру Института философии и права Национальной академии наук Беларуси. Кандидат юридических наук.

Дипломатическую службу начал в 1994 году в качестве атташе, а затем занимал различные посты в отделе Договорно-правового управления Министерства иностранных дел. В 1999-м был назначен советником Посольства Республики Беларусь в Швеции, с 2003-го работал в отделе управления гуманитарного сотрудничества и прав человека МИД. Затем продолжил карьеру в Посольстве Беларуси в США.

В последние несколько лет Олег Кравченко не раз посещал Вашингтон с официальным визитом и представлял Беларусь на различных переговорах и встречах с американскими коллегами.

Вам трэба прадоўжыць падпіску на «Народную Волю» на жнівень?
Не спазніцеся, засталіся лічаныя дні!

БЕЗ РЕТУШЫ

Валерій
КАРБАЛЕВИЧ

Раскол

Много лет Александр Лукашенко и государственная пропаганда внушают обществу тоталитарную концепцию, будто в Беларуси построено такое государство, которое выражает, защищает, гармонизирует интересы всего народа и пользуется единодушной поддержкой граждан. При этом подчеркивается, что в стране «отсутствует почва для социальных противоречий и конфликтов» («Советская Белоруссия», 24 мая 2006 года).

Все это время государственные СМИ настойчиво убеждали, что в Беларуси утвердилась «общенародная государственная идеология», которая является отражением «идеологического единства нашего народа» («Советская Белоруссия», 28 июля 2006 года). Не удивительно, что после очередных выборов (2006 года) Лукашенко заявил, что «за действующего президента проголосовало практически все население» («Советская Белоруссия», 29 апреля 2006 года).

Таким образом, официальная идеологическая концепция отвергала в принципе возможность существования даже «конструктивной оппозиции». Поскольку весь белорусский народ поддерживает президента и его политику, то никаких политических оппонентов в стране нет и быть не может. «Сегодня вряд ли найдется разумный человек в нашей стране, который в целом подверг бы критике политику, которую проводит руководство», – утверждал Лукашенко («Народная Воля», 20–23 марта 2009 года). Иначе говоря, оппозиция – это люди, просто сошедшие с ума, ибо только ненормальные могут выступать против «народного президента». Или второй вариант – это коллаборационисты, продавшие родину

западным хозяевам, «пятая колонна». В любом случае, это «отморозки», «враги народа». Поэтому в отношении них можно использовать любые репрессии.

Примерно такие же идеи государственные СМИ пытаются внушить обществу и сейчас. Печально известный журналист Андрей Муковозчик по итогам встречи Александра Лукашенко с представителями госмедиа 9 июля писал в «СБ. Беларусь сегодня» (так сегодня позиционируется «Советская Белоруссия») об угрозе, якобы исходящей со стороны альтернативных кандидатов, «расколоть белорусское общество», о необходимости «сплотиться» вокруг президента и т.д.

На самом деле белорусское общество, как мне видится, давно и глубоко расколото. Долгие годы этот раскол проходил между властью, опиравшейся на поддержку относительного большинства белорусского общества, и оппозиционной частью населения.

Такая ситуация раскола характерна для трансформационных обществ. Однако в Беларуси социально-политический раскол имеет особый характер в связи с затянувшимся идеологическим кризисом, нерешенностью проблемы исторического выбора, геополитической ориентации. Белорусский раскол касается фундаментальных мировоззренческих ценностей. Если в других странах глубокие социальные, политические противоречия уравниваются единством в вопросах национальной, этнокультурной идентификации, то здесь ситуация другая. Например, вопрос о роли белорусского языка становится дополнительным триггером для конфликта.

Мировоззренческий раскол пронизывает все сферы общественной жизни: науку, искусство, спорт и др.

ТАМ, У РЭГІЁНЕ

Што хвалюе Дзяніса Дашкевіча...

Пра Дзяніса Дашкевіча з Рагачова “Народная Воля” пісала не аднойчы. Яму, чалавеку з апазіцыйнымі поглядамі, мясцовыя ўлады прапанавалі пасаду ў дзяржаўнай установе. І ён на практыцы пацвердзіў свае прафесійныя здольнасці. Пад яго кіраўніцтвам Цэнтр культуры ў аграгарадку Побалава стаў адным з лепшых у раёне.

І ўсё ж малады чалавек не задаволены тым, што адбываецца ў іх рэгіёне і ў цэлым у краіне. Сёння яго абурыла сітуацыя з подпісамі за вылучэнне ў кандыдаты на пасаду прэзідэнта Валерыя Цапкалы. І Дзяніс вырашыў выказацца публічна.

– У ініцыятыўнай групе Цапкалы я не быў, але даўно сачу за ім і яго дзейнасцю. Мне заўсёды імпагнаваў яго стыль кіравання ПВТ. І калі я даведаўся, што ён ідзе ў кандыдаты ў прэзідэнты, пісаў пра яго на старонках “Рогачев online”.

Але кіраўніцтва мясцовага аддзела ідэалогіі некалькі разоў папярэдзіла, што непажадана, каб дзяржслужачыя выказвалі публічным падтрымку камусіці з кандыдатаў, акрамя Лукашэнкі. Маю пазіцыю чыноўнікі ведаюць, яна асабліва ніколі не мянялася. І мяне запрашалі на размовы, казалі, каб я не выказваўся публічна, бо займаю кіраўнічую пасаду. Размаўлялі са мною тэт-а-тэт, але ведаю, што на такіх размовы выклікалі і іншых работнікаў культуры.

Прамыя пагроз не было, але казалі, што могуць быць наступствы. І якія менавіта – не ўдакладнялася.

Такіх размоў было некалькі. Я адказваў, што Цапкала не прадстаўнік сістэмнай апазіцыі, па сутнасці, ён прадстаўляе ІТ, сферу інфармацыйных тэхналогій. Улічваючы, што я рэдактар алайн-выдання, фактычна сам працую ў сферы інфармацыйных тэхналогій, то і Цапкала мне сімпатычны ў першую чаргу па гэтай прычыне, а не таму, што я супраць Лукашэнкі. Мне падабаецца сама ідэя рэалізацыі Беларусі як дзяржавы з лівачыяй эканомікай.

Некалькі разоў я абазначу гэту сваю пазіцыю. Але мяжой стала тое, што ў Цапкалы не прынялі

некалькі дзясяткаў тысяч подпісаў. Я бачыў на свае вочы пікеты за яго вылучэнне ў Рагачове, бачыў, колькі людзей на іх было. І калі паведамілі, што з рагачоўскіх подпісаў прынялі толькі 261, для мяне гэта стала нейкай апошняй кропляй.

Я тады паставіў усіх перад фактам, што буду пісаць і казаць тое, што я хачу, што буду заклікаць людзей абараняць свае подпісы. Калі будуць суды, буду хадзіць падтрымліваць, выступаць сведкам. Бо тое, што ў Рагачове сапраўдны толькі 261 подпіс за Цапкалу, – гэта абсурд!

Але ж колькі ўжо вядомых людзей згубілі дзяржаўную працу пасля пастой у сацыяльных сетках! Ці не баічылі такіх жа наступстваў Дашкевіч?

– Не баюся. Я гатовы да звальнення. Шчыра кажучы, я думаў і сам, што ўвоцень буду ці то сыхodziць з пасады кіраўніка Цэнтра культуры, ці то перавядуся на палову стаўкі. Пакуль канчатковае рашэнне не прыняў, пабачым, што адбудзецца 9 жніўня, да якога маразму далей дакоціцца дзяржава.

Тое, што адбываецца сёння ў сферы культуры, – дэградацыя і поўны развал. Асабліва заўважна гэта стала ў апошні год. Працаваць там творчым людзям становіцца проста немагчыма. Ідуць скарачэнні, якія намагаюцца схавць, але ж я бачу сітуацыю знутры. У нас сур’ёзны эканамічны крызіс, сур’ёзны дэфіцыт бюджэту ў раёнах, прынамсі ў Рагачоўскім. Беспрацоўе расце шалёнымі тэмпамі, а цяпер яшчэ і вярнуліся гастарбайтары, якія працавалі ў Расіі. Рэальная лічба беспрацоўных у Рагачове – працэнтаў 20, гэта мінімум!

У культуры заробкі таксама мізэрныя. Я як дырэктар зарабляю прыкладна рублёў 550. З іх каля

100 рублёў сыхodziць на дарогу.

Таксама Дашкевіч пісаў у “Фэйсбуку”, што цяпер ідэалагі прыдумалі новую “фішку”: замест дыскатэк у клубах і дамах культуры нібыта будуць праводзіцца “інфармацыйныя вечары”. Але, як тлумачыць Дашкевіч, гэта і так, і не так.

– Была планёрка ў аддзеле культуры райвыканкама. Паведамілі, што дыскатэкі праводзіць можна, але ж нельга пісаць, што гэта дыскатэкі. То-бок праводзіцца ўсё тое самае, што і было, але ў афішах, аб’явах і дакументах цяпер трэба пісаць, што гэта “інфармацыйна-забаўляльныя вечары”, – тлумачыць Дзяніс.

– Гэта патлумачылі тым, што трэба перадаць у Мінск звесткі пра пашыроеныя формы працы. Маўляў, праходзіць не толькі дыскатэкі і канцэрты, а яшчэ ідзе і праца ў інфармацыйным полі. Але па сутнасці гэта паказуха і падмена паняццяў. У нас была якаясьці змаўчаная гутарка сёння з начальніцай з аддзела ідэалогіі. Я тлумачыў, што трэба называць рэчы сваімі імёнамі: калі гэта дыскатэка, то так і пісаць. А то тое, што адбываецца ў сферы культуры, пачынае нагадваць Паўночную Карэю.

Дашкевіч кажа, што чыноўніцкі бюракратызм выбівае з калыны не толькі яго. Людзі не проста абурэны, але ўжо гатовы заняць прынцыповую пазіцыю ў адстойванні сваіх правоў.

– У рэгіёнах закіпае ўсё нашым сур’ёзнай, чым у вялікіх гарадах. Бо незадаволеных – 90 працэнтаў, людзі ў шаленстве. Неадзінадушныя заробкі мізэрныя, дакументаабарот не памяншаецца, а толькі павялічваецца. Апошнія два месяцы ўвогуле нейкі тэрор: колькасьць дакументацыі вырасла

настолькі, што незразумела, хто чым займаецца. Прычым самі ведамствы дублююць працу адно аднаго. Напрыклад, у пасёлках і райцэнтрах ёсць сем’і ў сацыяльна небяспечным становішчы. Імі займаюцца і сацслужбы, і аддзел адукацыі, і аддзел культуры, і міліцыя. Я як кіраўнік Цэнтра культуры не разумею, навошта нам выконваць працу, за якую мусць адказваць сацыяльныя работнікі. Гэта абсурд! А за кожнае дзіця ў такіх сем’ях трэба адпраўляць справаздачу штотдзень! Гэта нейкая лухта, прынамсі год таму такога не было.

Асобна трэба пісаць справаздачы па непаўналетніх, асобна – па працы з пенсіянерамі... Напрыклад, праходзіць канцэрт: як мне палічыць, колькі на ім было пенсіянераў, колькі непаўналетніх, колькі дзяцей з нешчаслівых сем’яў? Як гэта кантраляваць?

Але ж усе вымушаны пісаць гэтыя справаздачы. Большасць інфармацыі бярэцца проста з галавы. Квітнее сістэма прылісак. Даходзіць да абсурду: у некаторых населеных пунктах жыве 500 чалавек. І ў іх Доме культуры паводле папер нібыта праходзіць 700 мерапрыемстваў за год. А ў наступным годзе трэба ж, каб не ўпалі паказчыкі, – адпаведна, у наступнай гадавой справаздачы маляюць 770 мерапрыемстваў, тыпу на 10 працэнтаў больш.

І даходзіць да таго, што ў некаторых вёсках нібыта праходзіць аж па 2000 мерапрыемстваў за год!

Людзі там цэлымі днямі толькі сядзяць, запальваюць паперы, выдумваючы мерапрыемствы, якія нібыта адбыліся.

І так працую ўся сістэма бюджэтная, – наракае Дашкевіч. (Паводле NN.)

ПАРАМЛЕЛІ

Где самые лучшие пенсии?

«Народная Воля» поинтересовалась, какую пенсию по возрасту получают в некоторых зарубежных странах и у нас.

Страны СНГ

Страна	Возраст выхода на пенсию		Средний размер пенсий, в долларах	Продолжительность жизни, лет
	Для женщин	Для мужчин		
Россия	55.5	60.5	230	66.9
Азербайджан	60.5	63.5	176	70.3
Армения	63	65	82	71.2
Беларусь	58	63	195	74.2
Казахстан	58	63	199	68.8
Киргизия	53	58	75	67.3
Молдова	63	63	80	67.5
Таджикистан	58	63	57	68.7
Узбекистан	55	60	55	69.4
Украина	59.6	60	125	67

Страны Европы

Страна	Возраст выхода на пенсию		Средний размер пенсий, в евро	Продолжительность жизни, лет
	Для женщин	Для мужчин		
Австрия	60	65	1400	81.4
Бельгия	65	65	865	81.5
Болгария	61.2	64.1	210	71.4
Германия	65.7	65.7	850	81.2
Греция	67	67	700	82.1
Дания	65	65	2500	80.8
Испания	65.5	65.5	987	83.4
Италия	67	67	1200	83.4
Латвия	63.9	63.9	320	70.1
Литва	62.4	63.8	374	74.7
Польша	60	65	460	78.5
Чехия	62.8	63.4	430	79.2
Эстония	63.5	63.5	420	78.6

УЛЫБКА ХУДОЖНИКА

АСОБЫ

Раіса МІХАЙЛОЎСКАЯ: «Фільм жыве да гэтага часу...»

“Народная Воля” пацікавілася, чым сёння займаюцца аўтары дакументальнага фільма пра зніклых палітыкаў, які быў паказаны пяць гадоў таму.

Стваральнікі фільма “Банда” – беларускія рэжысёры Павел Бандзіч і Яўген Шапчыч, аўтары сцэнарыя – Раіса Міхайлоўская і Марына Бяляцкая. Творчая група працавала над фільмам амаль год. Аўтары сістэматызавалі падзеі, дакументы, сведчанні пацярпелых і асоб, якія маюць дачыненне да палітычных знікненняў.

“Упершыню фільм быў паказаны ў снежні 2014 года ў Вашынгтоне, – кажа Раіса Міхайлоўская. – Быў перакладзены на англійскую, польскую і чэшскую мовы і прэзентаваны ў Беларусі, ЗША, Швецыі, Польшчы і Літве. Фільм без праблем можна знайсці ў інтэрнэце, таму ён жыве да гэтага часу”.

Зараз Раіса Міхайлоўская ўзначальвае Беларускі дакумента-

цыйны цэнтр, які ў 2012 годзе быў зарэгістраваны ў Літве па ініцыятыве беларускіх праваабаронцаў, адвакатаў, юрыстаў і сваёй палітычных зняволеных.

“Мэта нашага цэнтра – захаванне гістарычнай і юрыдычнай памяці беларускага народа, сабейнічанне ў аднаўленні сацыяльнай і гістарычнай справядлівасці і дапамога рэпрэсаваным, – дадае

праваабаронца. – Акрамя таго, у рабочай групе Камітэта па правах чалавека ААН я выступаю як давераная асоба сем’яў зніклых беларускіх палітыкаў”.

А вось Марына Бяляцкая кажа, што на сёння ў яе няма ніякіх праектаў і сталой працы.

“Зараз я простая хатняя гаспадыня”, – удакладняе яна. Алясць СВЯТЛАНІЧ.

САЛІДАРНАСЦЬ

Шчэцін, Познань, Гданьск...

Не толькі ў Варшаве і Кракаве адбываюцца акцыі ў падтрымку беларусаў, якія адстойваюць права на дэмакратычныя перамены, на чэсныя, без фальсіфікацый выбары. 19 ліпеня ў знак салідарнасці з Беларуссю яны прайшлі ў Шчэціне, Познані, Гданьску...

На фота: Уздэльнікі акцыі ў Гданьску фатаграфуюцца на фоне бел-чырвона-белага сцяга. (Даслаў Францішак Цярэшка.)

Па берлінскіх вуліцах крочыць Беларусь

Як бачыце, гэты здымак зроблены ў Берліне. Там, як і ў многіх іншых краінах, праходзяць масавыя акцыі ў знак салідарнасці з Беларуссю. І ніхто людзей не разганяе, не кідае ў варанкі, не змяшчае за краты. Усё адбываецца мірна, спакойна, з прадастаўленнем людзям права на публічнае выказванне сваёй пазіцыі на пытаннях, якія іх хваляюць.

ОСОБЫЙ ВЗГЛЯД

Сергей ЧАЛЫЙ, независимый аналитик:
«Если жена приняла решение уйти...»

— Александр Григорьевич думает, что его проблема 9–10 августа закончится. Но нет. Если жена приняла решение уйти, то можно еще какое-то время заставить ее жить с тобой, но ни любви, ни уважения с ее стороны уже не будет. Вернуть любовь народа невозможно, а купить — денег нет, — объясняет экономист. И следом вспоминает как пример завершение фильма «Царь»: Иван Грозный после очередной победы смотрит на пустой город и спрашивает: «Где мой народ?» А народ уже чужой.

Экономическое положение после выборов волшебным образом не исправится. Тем более с уходом правительства Сергея Румаса сузились шансы на преобразования, кото-

рые вывели бы экономику на путь роста.

— Нам было сказано, что реформы возможны только как совершенствование прошлого. Фокус в том, что если ты зашел в тупик, то совершенствоваться дальше

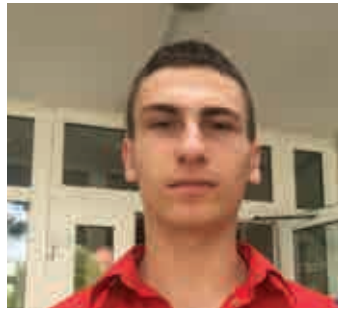
невозможно. Наша экономика зашла в тупик. А из него нет выхода вперед — только назад. Как в автомобиле: если вы захали в тупик, то частью движения вперед будет возвращение назад, — сказал в одном из интервью Сергей Чалый.

ДЭМАКРАТЫЯ ПА-БЕЛАРУСКУ

І ўсё ж аштрафавалі

Гродзенец Сяргей Калмыкоў, які быў затрыманым разам з Ціханоўскім, але праз пару дзён адпушчаны з мінскага ізалятара, Ленінскім судом Гродна аштрафаваны на 30 базавых велічын (810 рублёў) за ўдзел у несанкцыянаваным мерапрыемстве. Па другім пратаколе, паводле якога яму прыпісвалі супрацоўленне супрацоўнікам міліцыі, ён прызнаны невінаватым.

“Народная Воля” ў адным з папярэдніх нумароў падрабязна апісвала тое, як 29 мая Сяргей Калмыкоў разам з іншымі быў гвалтоўна затрыманым на плошчы Савецкай у Гродне. Дарэчы, ён быў першым, каго пасля затрымання праз некалькі дзён адпусцілі.

Аднак на яго, як і на іншых затрыманых у той дзень, акрамя ўзбуджэння крымінальнай справы нібыта за арганізацыю і ўдзел у масавых беспарадках гродзенскія міліцыянеры склалі адміністрацыйныя пратаколы за ўдзел у несанкцыянаваным мерапрыемстве і непадпарадкаванне супрацоўнікам міліцыі.

Першы суд па адміністрацыйных спра-

вах быў спынены, бо суддзя адправіла пратаколы на дапрацоўку. У другім пасяджэнні суддзя Ларыса Барэль прызнала Калмыкова вінаватым у тым, што ён браў удзел у несанкцыянаваным мерапрыемстве, і аштрафавала яго на 30 базавых велічын (810 рублёў). А паводле артыкула 17.1 — непадпарадкаванне супрацоўнікам міліцыі — Калмыкова апраўдала.

Атрымліваецца, што паводле меркаванняў суддзі Барэль, дазволены законам пікет па зборы подпісаў у падтрымку прэтэндэнтаў на пасаду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь — несанкцыянаванае мерапрыемства? Вось дык логіка!

Алесь МІХАЛЁЎ.

СЕЗОННЫ РЭПАРТАЖ

Бярыце ягадкі-грыбочкі — з радыяцыяй

Карэспандэнт “Народнай Волі” наведаў гомельскія стацыянарныя і стыхійныя рынкі, дзе прадаюць дары лесу.

З надыходам лета на ўсіх вялікіх і малых рынках Гомеля сталі прадаваць так званыя дары лесу — чарніцы, лісцічкі, краснагаловікі, першыя баравікі. Што называецца, бяры не хачу. Браць грыбы ці ягады, калі яны не правяраны на радыяцыю, ніколі не хацелася і не хочацца.

На Цэнтральным рынку каля крамы “Агарод” маладая прадаўшчыца Юля Вараб’ева нахвальвае чарніцы па 6 рублёў 20 капеек за кілаграм.

— Бярыце — яны з Акцябрскага раёна, чыстыя.

У прыметнік “чыстыя” Вараб’ева дый усе іншыя гандляры ўкладваюць добра вядомы жыхарам рэгіёна сэнс: гэта значыць, без радыяцыі. Але пасля чарнобыльскай катастрофы на Гомельшчыне сапраўды чыстых ягад і грыбоў няма. Таму і прашу паказаць квіткоў праверкі чарніц у ветсанлабараторыі.

— У магазіне паглядзіце, — раіць прадавачка.

— Вы ж не маеце права прадаваць без праверкі.

Вараб’ева знікае ў дзвярах “Агарода” і хутка вяртаецца:

— Пайшла жанчына ў лабараторыю — праз дзесяць хвілін будзе. Аднак і праз паўгадзіны вынікаў праверкі чарніц на століку прадавачкі не было.

На тэрасе з боку вуліцы Катуніна смуглявыя дзяўчаты прадаюць чарніцы ў пакеце прама з бетоннай падлогі.

— І колькі цэзію ў вашых чарніцах? — пытаюцца.

— Два рублі шклянкі! — цвердзяць сваё маладыя зборшчыцы ягад.

— Талон праверкі ёсць?

Дзяўчаты пацяскаюць плячыма і кажучы, што чарніцы збіралі ў лесе каля вёскі Прыбар.

Літаральна ў двух метрах ад моладзі чарніцы і лісцічкі прапанаваць кабета ў гадах. У талоне

праверкі запісана, што гэта спадарыня Корхава. А ў лісцічках, якія яна выставіла на продаж, да 37 бекерэляў радыецэзію на кілаграм (Бк/кг). Лісцічкі сапраўды больш-менш чыстыя, дакладней — умоўна чыстыя.

Тут мушу нагадаць пра рэспубліканскія дапушчальныя ўзроўні ўтрымання радыенуклідаў цэзію-137 у харчовых прадуктах (РДУ-99): свежыя лясныя ягады — 185 Бк/кг, грыбы — 370 Бк/кг. Дарэчы, у Японіі дапушчальныя нарматыў у разы меншы — усяго 160 бекерэляў на грыбы і ягады з лесу.

«Напарніца паехала ў лабараторыю»

На невялікім рынку пры вуліцы Юбілейнай з паўдзясятка прадаўцоў прапанаваюць чарніцы і лісцічкі.

У спадарыні Волгі жоўтапамаранчавыя грыбы ў прыгожых плічковых кошыках нібы самі прасіцца: “Вазьмі!” Канешне, пытаюцца ў Волгі наконт праверкі на радыяцыю гэтага ляснога хараства.

— Ой, паехала напарніца ў лабараторыю — хутка прывязе. Харошыя лісцічкі, не пашкадуеце. Раней я тут чарніцы прадавала. Правярачы талон вост заставіў.

У талоне значыцца, што Пастушэнка (пэўна ж, мая суразмоўніца) 30 чэрвеня правярала 5 кілаграмаў чарніц у ветсанлабараторыі міні-рынку “Аэрадром”. Але што мне да тых колішніх ягад, калі размову мы вядзем 15 ліпеня пра лісцічкі.

Суседні рад таксама прапанаваць лясныя дары. Прынамсі, індывідуальныя прадпрыемальнікі, які называўся Сяргеем, выставіў у стандартных пластыкавых скрынках чарніцы. У іх багата лісця ягадніка. Выглядае, што чарніцы збіралі механічнымі

прыстасаваннямі, якія часцяком называюць камбайнамі. Цэннік указвае, што гаспадар хоча за кіло ягад 7 рублёў. У поліэтыленавых пакетах — лісцічкі, недзе грамаў па 700–800 у кожным. Пяцёрка — і забірай.

Сяргей тлумачыць, што яго, так бы мовіць, давераная асоба павезла лясную прадукцыю на праверку і хутка будзе. А збіралі грыбы і ягады ў Гомельскім раёне каля вёскі Даўгалесце. Там, маўляў, усе збіраюць. І нічога — ніхто не памёр.

Капейчына з лесу — прыбытка да пенсіі

У густанаселеным спальным мікрараёне “Валатава” каля магазінаў “Бранскі” і “Два гусакі”

жанкі прадаюць лясныя чарніцы ды садовыя ягады наўпрост з асфальту. Гандаль стыхійны: сёння ёсць, заўтра няма. Ніхто з іх дары лесу і агарода не правяраў.

Бабуля паказвае пафарбаваныя чарніцамі пальцы: “Сама збірала, шклянкі — паўтара рубля”, — і называе вядомы блізу горада адносна чыстыя лясныя масіў. А так гэта ці не, не вядома.

Пры мікрараёне месціцца вялікі рынак “Прудкоўскі”. Добрая палова яго адведзена пад харчовыя тавары, у тым ліку і гародніну з садавінай. На гэтай жа палавіне пабудаваны не так даўно ладны павільён з надпісам “Сельскагаспадарчая прадукцыя. Арэнда”. Пераважна тут і прадаюць грыбы і ягады ахвотнікі ў летні сезон зарабіць капейчы-

ну на прадукцыі з лесу. Арэнда пагоннага метра прылаўка — ўсяго рубель.

Пенсіянерка Лідзія ў вялікіх аднаразовых шклянках прапанаваць гараджанам лісцічкі. Яны правяраныя, радыецэзію ў іх — 45 Бк/кг. Літровы слоік грыбоў з верхам — тры рублі.

— Раней я працавала настаўніцай, — кажа Лідзія. — Пенсія малая — усяго 350 рублёў. Як жыць? Вось і езджу, збіраю грыбы і прадаю. Гэтыя брала ў Рэчыцкім раёне, дзе станцыя Ліскі.

Хаваць інфармацыю — шкодзіць здароўю

На рынку маецца лабараторыя ветсанэкспертызы. Яе загалова Ала Красільнікава, зазіраючы ў

журнал, кажа, што ад раніцы бракаваных праз радыяцыю грыбоў і ягад не было.

Прашу загадчыцу паведаміць пра выпадкі выяўлення самых высокіх паказчыкаў утрымання радыецэзію ў сёлетніх дарах лесу. Адкуль іх вязуць? Людзі павінны ведаць, што радыяцыя нікуды не дзелася, і, крый Божа, не купляць неправераныя дары лесу ні на рынках, ні тым больш па-за іх межамі.

Ала Красільнікава на пару хвілін пакідае аўтара гэтых радкоў у калідоры лабараторыі, а вярнуўшыся, заяўляе: “Не магу даць такой інфармацыі — забаронена”.

Цікаўлюся, канешне, хто забараніў: з мясцовай ветстанцыі? Можна, дэпартамент ветэрынарыя і харчовага нагляду Мінсельгаса?

— Астаспенка, начальнік гарадской ветстанцыі забараніў, — удакладняе загадчыца лабараторыі.

16 ліпеня Дзмітрый Астаспенка разложыста тлумачыў, што ён дакладна не ведае, адкуль прывезлі грыбы ды ягады, — усё ж запісваецца са слоў зборшчыцы. Нехта мог і ў зону адсялення забрацца і там збіраць. Мог правярыць адны ягады, а прадаваць іншыя. Лабараторыя магла забракаваць чарніцы ці лісцічкі, а зборшчык крутнуўся — і прадае іх даверлівым гараджанам дзе-небудзь пад магазінам ці ў іншым бойкім месцы.

Розныя варыянты можна разглядаць бясконца, але што ўсё-такі фіксуюць лабараторныя правыя на тым жа Прудкоўскім рынку, ад якога да бліжэйшай чарнобыльскай зоны адсялення (Веткаўскага раёна) — два дзясяткі кіламетраў? Хаваць такую інфармацыю, мярка кажучы, — шкодзіць здароўю суайчыннікаў.

Гадзіны праз паўтары Дзмітрый Астаспенка ўжо меў

звесткі, якія цікавілі газету. Высветлілася, што ветсанэкспертыза зафіксавала чарніцы, у якіх утрымлівалася ад 250 да 500 бекерэляў цэзію-137. У лісцічках радыецэзію ў асобных выпадках, што называецца, зашкальваў — да 800 бекерэляў. Гэта калі ў кілаграме грыбоў за секунду адбываецца ў сярэднім восемсот радыеактыўных распадаў. Вось такая бывае сёння актыўнасць выпраменьвання ў прыгожых на выгляд грыбочках.

— Агулам у Гомелі нашы лабараторыі выявілі ў правяраных 5,8 працэнта чарніц і 13 працэнтаў лісцічак, у якіх радыяцыя перавышала дапушчальныя ўзроўні. Якой якасці і чаму прадаюць прадукцыю з лесу па-за тэрыторыямі рынкаў, мы не ведаем і не адказваем за гэта. Няхай з гэтым разбіраецца міліцыя, — кажа Астаспенка.

Да сказанага варта дадаць, што добрай радыяцыі не бывае. Навукоўцы ад медыцыны адзначаюць: радыеактыўныя ізатопы ўздзейнічаюць на клеткі чалавечага арганізма разбуральна, найпростей атручваюць іх. І найбольшае апраменьванне чалавека адбываецца тады, калі ён спажывае “брудныя” прадукты харчавання, асабліва з лесу.

Медыкі значаюць таксама, што больш за ўсё набіраюць цэзію-137 журавіны і чарніцы. Пры аднолькавых умовах вырасцання чарніцы здатныя назапасіць радыенуклідаў у 2–3 разы болей, чым маліны і суніцы.

Не выключэнне і ядомыя грыбы. Нават у адносна “чыстых” лясках і лісцічкі, і баравікі ў стане набраць столькі радыяцыі, што яна абярнецца цяжкімі наступствамі для здароўя.

Анатоль ГАТЮЧЫЦ.
Дата аўтара.

АД СЭРЦА...

Мы ўсе — суайчыннікі!

Па-першае, самая шчырыя віншаванні маёй любімай “Народнай Волі” з 25-годдзем. Я зычу ўсім вам, мае дарагія, моцнага здароўя, цікавых матэрыялаў і годнай зарплаты. Заўсёды чакаю вас: і паплачаш, і пасмяешся. Такіх кранальных і шчырых нарысаў не знойдзеш ні ў адной з афіцыйных газет. Жыві і радуй нас, “Народная Воля”!

З апошніх публікацый прыемна ўражана пазіцыяй знакамітага Івана Багшчэвіча, які дакладна ўгледзеў змены ў рэакцыі людзей на сённяшнюю сітуацыю ў краіне. Усё больш і больш беларусаў адкрыта і ўголас выказваюць сваю пазіцыю. Улада гэта бачыць, няваруецца, баіцца і зноў пераключае клопат аб сабе на

міліцыянтаў, АМАП, спецназ...

Калісьці беларуская міліцыя больш-менш была абаронцай людзей. Многія нашы артысты, у тым ліку і я, атрымлівалі граматы “Ганаровы выдатнік міліцыі”. Шэфскія кантакты і давер тады былі, а цяпер нам страшна выйсці на вуліцу ў “недазволеным месцы”. Людзей збіваюць і кідаюць за краты. Гэтыя відэакадры нагадваюць падзеі мінулай вайны. І я звяртаюся да тых, хто паводле Канстытуцыі павінен абараняць свой народ: “Стрымайце агрэсію і жорсткасць, не бярыце грэх на душу! Вашы дзеці і ўнукі вам не даруюць. Мы ўсе суайчыннікі!”

Зінаіда БАНДАРЭНКА,
народная артыстка
Беларусі.

Суд продлил арест подозреваемого по делу об убийстве Шеремета

Подозреваемый в причастности к убийству Павла Шеремета Андрей Антоненко остается под стражей – Печерский суд Киева продлил арест еще на два месяца.

Предыдущее решение суда о его аресте истекло 23 июля.

Генпрокуратура Украины не видит оснований считать убийство Шеремета терактом «Сторона обвинения ходатайствовала о пролонгации меры пресечения еще на два месяца. Во время заседания в ночь на 17 июля суд поддержал это ходатайство», – говорится в сообщении «РБК-Украина».

Кроме того, суд смягчил меру пресечения еще одной подозреваемой – Яне Дугарь: ранее ей разрешили снять электронный браслет и позволили передвигаться по стране.

«Печерский районный суд Киева продлил возложенные на Дугарь обязанности, однако исключил из перечня свидетелей, с которыми нельзя общаться, военнотру-

жащих, с которыми Яна проходит службу, и преподавателей учебного заведения», – написал в Facebook адвокат Дугарь Денис Ломанов.

В декабре 2019 года глава МВД Украины Арсен Аваков

заявил, что Нацполиция задержала подозреваемых в убийстве Шеремета. По версии следствия, к нему причастны по меньшей мере пять человек. Трое были задержаны. По версии сле-

дователей, организовал убийство журналиста сержант Вооруженных сил Украины Андрей Антоненко, а исполнителем была детский врач Юлия Кузьменко.

Шеремет погиб в цен-

тре Киева 20 июля 2016 года, взорвался автомобиль, в который он сел. Машина была заминирована. Позже в СМИ появилась видеозапись, на которой были видны мужчина и женщина. Он предположительно указал место на днище автомобиля в районе водительского сидения, она прикрепила взрывное устройство. Subaru, за рулем которой погиб Шеремет, принадлежала его близкой знакомой – руководителю издания «Украинская правда» Аллене Притуге. В первый момент следователи не исключали, что это могло быть убийство по ошибке.

Первоначально рассматривалось несколько версий. Однако позже было озвучено, что мотивом преступления была дестабилизация социально-политической ситуации в стране.

СТАЛО ИЗВЕСТНО

Пентагон сообщил об успешных испытаниях «супер-пупер-ракеты»

Американская гиперзвуковая ракета на испытаниях превысила скорость звука в 17 раз.

По словам представителя Пентагона, именно о ней говорил президент США Дональд Трамп в мае 2020-го, назвав ее «супер-пупер-ракетой» («super-duper missile»).

«Он (Трамп) имел в виду недавние испытания ракеты, проведенные нами в марте, во время которых скорость превысила скорость звука в 17 раз», – приводит CNN слова представителя военного ведомства.

По данным телеканала, ракета, о которой идет речь, поступит на вооружение не раньше 2023 года. CNN называет американ-

ские военные разработки «отстающими на годы» от китайских и российских.

«Супер-пупер-ракета» имеет дальность действия в тысячу миль, пишет CNN. Также США, по данным телеканала, работают над крылатой ракетой, похожей на «традиционную крылатую ракету, такую как «Томагавк».

ЗАКУЛИСЬЕ

Киркоров высказался об отношениях с Пугачевой

Певец Филипп Киркоров рассказал об отношениях с бывшей супругой Аллоу Пугачевой в беседе с

«Комсомольской правдой».

По словам исполнителя, в настоящее время «отношений никаких нет», также нет

тил, что испытывает чувство любви и благодарности по отношению к Пугачевой. «И она знает: если придет беда, я всегда помогу. А радости ей есть с кем делить», – сказал певец.

В апреле прошлого года Киркоров рассказал, почему его союз с Пугачевой распался. По словам артиста, совместная жизнь с певицей была гладкой. «Может быть, слезили. Слишком все мы выставили напоказ. Слишком оправдывались, что у нас все хорошо. Надо было забыть и жить своей жизнью», – заявил он.

Киркоров и Пугачева прожили в браке 11 лет начиная с 1994 года. В 2011 году певица вышла замуж за пародиста Максима Галкина.

При этом Киркоров отметил дружбу между домами. Артист утверждает, что иная ситуация была бы странной.

ЗАКУЛИСЬЕ

С 1 августа в России повышается цена на природный газ для населения

Цена на природный газ для населения повысится с 1 августа 2020 года на 3%. Для Московской, Воронежской, Волгоградской и Белгородской областей оптовая цена газа за 1 тыс. куб. метров составит 3921 рубль, для Владимирской и Ленинградской – 3871 рубль, а для ХМАО газ обойдется в 3140 рублей.

Пока не опубликован приказ об индексации цен на газ для промышленности. Однако ранее в Федеральной антимонопольной службе (ФАС) сообщали, что в отношении обеих категорий – и промышленности, и населения – было принято решение и документы направлены на регистрацию в Минюст.

ФАС еще в начале апреля опубликовала проекты прика-

зов о повышении с 1 июля 2020 года регулируемых цен на газ «Газпрома» как для населения, так и для промышленности на 3%. При этом ФАС обратилась в правительство с предложением не индексировать в этом году цены для населения из-за эпидемии коронавирусной инфекции.

Однако подготовка приказа затянулась, и повышения цен с 1 июля 2020 года не произошло.

В 2018 году цены индексировались на 3,4%, но в 2019-м – лишь на 1,4%, в этом повышении учтено увеличение НДС с января 2019 года с 18% до 20%. С 2020 года рост цен на газ в Макропрогнозе РФ запланирован на уровне 3%.

МНЕНИЕ УЧЕНЫХ

Велотренажеры в офисе спасут здоровье сотрудников компании

Ученые Университета Стерлинга утверждают: если поставить в офисе велотренажеры и заставить работников на них тренироваться два раза в неделю, можно снизить риск возникновения сердечно-сосудистых заболеваний или диабета у сотрудников компании.

Как показало исследование, тренировок продолжительностью всего 8 минут 40 секунд каждые пару дней вполне доста-

точно для улучшения состояния сердца. Непродолжительные нагрузки снижают риск возникновения сердечно-сосудистых заболеваний на 15%, а также позволяют уменьшить вероятность развития диабета 2-го типа.

Тренировки позволили увеличить насыщенность кислородом крови и объем переносимого кислорода в целом, что положительно отразилось на состоянии здоровья. Известно, что в

эксперименте приняли участие 25 офисных работников, 12 из которых выступали в качестве контрольной группы и не тренировались. У основной группы тренировок проводились два раза в неделю в течение шести недель. Тренировочные программы включали кручение педалей с умеренной скоростью и два коротких цикла максимального ускорения по 20 секунд.

Ученые измерили показатель $VO_2 \max$ (максимальное потребление кислорода), который довольно наглядно показывает работоспособность сердца и легких. Оказалось, показатель вырос примерно на 10% благодаря тренировкам, что соответствовало снижению риска развития сердечно-сосудистых заболеваний в более позднем возрасте на 15%.

ГОРЯЧАЯ ТОЧКА

Ни война, ни мир

«На Кавказе снова разгорается продолжающийся несколько столетий конфликт между соседними государствами. Турция хочет всеми способами поддерживать Баку, Россия играет противоречивую роль», – пишет немецкое издание *Süddeutsche Zeitung*.

«На границе Армении и Азербайджана снова раздаются выстрелы. Погибло уже как минимум 16 человек: четыре со стороны Армении, 12 со стороны Азербайджана, в том числе один гражданский. Спор между двумя кавказскими странами – давний, далекий для Европы конфликт. Однако какой потенциал угрозы кроется в нем, показывают реакции на боевые действия: Москва, традиционно поддерживающая Армению, предложила себя в качестве посредника, Анкара поддерживает Азербайджан и подливает масла в огонь. Генеральный секретарь ООН Антониу Гутереш настаивает на немедленном прекращении боев», – передает издание.

«Когда армянские и азербайджанские солдаты стреляют друг в друга, речь чаще всего идет о регионе Нагорный Карабах. С точки зрения международного права эта территория относится к мусульман-

скому Азербайджану. Однако в анклав проживают преимущественно армяне-христиане. В 1991 году Нагорный Карабах провозгласил себя независимой республикой, однако пока она не признана ни одним государством в мире. Азербайджан хочет вернуть себе эту территорию. Армения защищает ее, требует самоопределения для населения Нагорного Карабаха. Впрочем, территория служит ей и в качестве буфера против сильно вооруженного соседнего государства. (...) Однако на этот раз бои идут не за «черный сад», как называют гористый, поросший лесом Нагорный Карабах. Армяне и азербайджанцы ведут перестрелку на юго-западе в пограничном районе. Обе стороны обвиняют друг друга в провокации вспыхивающих насилия».

«Бои на северо-западе показывают, что конфликт между соседними странами выходит далеко за границы кризисного региона Нагорный Карабах. Там на протяжении четверти века, после введения в 1994 году режима прекращения огня, конфликт считается застывшим, но не окончательным. С тех пор неоднократно происходили столкновения,

в результате которых с обеих сторон гибли люди. Борьба между армянским и азербайджанским, христианским и мусульманским населением ведется многие столетия».

«Раньше христианская Армения могла рассчитывать на поддержку из Москвы. Даже после волны протестов 2018 года, заставившей уйти в отставку президента Сержа Саргсяна, многие годы занимавшего свой пост, его преемник поддерживал связь с Россией. Имея таких соседей, как Азербайджан и Турция, Армения зависит от гарантий безопасности. Однако в отношениях между двумя враждующими соседями Россия играет противоречивую роль. Она поставила оружие как в Армению, так и в богатый нефтью Азербайджан. Сейчас Кремль призвал обе стороны к соблюдению режима прекращения огня. Турция, в свою очередь, намерена «всеми средствами поддерживать Азербайджан в борьбе за защиту его территориальной целостности», заявило Министерство иностранных дел в Анкаре. Турция и Россия уже стоят на противоположных позициях в Сирии и в гражданской войне в Ливии», – пишет *Süddeutsche Zeitung*.

ЗНАЕТЕ ЛИ ВЫ...

Первые беспилотные такси в Москве появятся не раньше 2024 года

Первые автономные такси без водителя могут появиться в Москве в 2024 году. Об этом сообщил замминистра транспорта Алексей Семенов во время онлайн-дискуссии, организованной Росконгрессом.

«Если мы эффективно начнем реализацию того плана, который мы разрабатываем на основе наших заинтересованных ведомств и ключевых компаний (это Минтранс, МВД, Минпромторг), то, я думаю, срок 2024 год – это то время, когда, думаю, мы можем запустить в том или ином режиме такого рода беспилотные такси», – заявил замминистра.

Напомним, 1 декабря 2018 года в России вступило в силу

постановление правительства о проведении трехлетнего эксперимента по тестированию в Москве и Татарстане беспилотных автомобилей с водителями в салоне на дорогах общего пользования. В конце февраля 2020 года правительство расширило список регионов для тестирования беспилотных автомобилей с двух до 13. К Москве и Татарстану присоединились Санкт-Петербург, Московская, Владимирская, Самарская, Нижегородская и Ленинградская области, Ханты-Мансийский и Ямало-Ненецкий АО, Краснодарский край и Чувашия.

В прошлом году тести-

ровать беспилотные машины на дорогах общего пользования начала компания «Яндекса». Разрешение для участия в проекте в 2019 году получили 96 беспилотников компании. Сейчас беспилотники «Яндекса» преимущественно тестируются в московском районе Раменки – на Мичуринском проспекте, а также на южном дублере Кутузовского проспекта, на Комсомольском проспекте, МКАД и Третьем транспортном кольце. В середине февраля сообщалось, что скоро свои беспилотники на дороги выведут «КамАЗ» и Московский автомобильно-дорожный университет (МАДИ).

Гаталь у ацалелым даваенным доме 1910 года, дзе спыняўся прэзідэнт Польшчы і вядомыя рэжысёры для тых, хто шукае адметнае месца для начлегу

У сувязі з COVID-19 робім усё неабходнае: дэзынфікуем пакой і ўсе паверхні; снадакні падаем ва ўласным двары; частым нашых гасцей уласнай гароднінай, кавай і мёдам з даху гатэля; прапануём бясplatныя ровары як альтэрнатыву грамадскаму транспарту

bbwarsaw.com
вул. Смольна 14 Варшава

ПОИМЕННО

За 26 лет в Беларуси было девять председателей КГБ

Одним из должностителей в этой должности был генерал-лейтенант Владимир Мацкевич, который подписал постановление об аресте теперь уже экс-командира воинской части 3214 Дмитрия Павличенко.

«Народная Воля» вспомнила некоторые яркие моменты из биографий бывших глав КГБ Беларуси.

Уехал в Москву, потому что там была больше пенсия

Первым главой КГБ независимой Беларуси был **Эдуард Ширковский** (с 16 ноября 1990 года по 25 января 1994 года).

Он родился 18 апреля 1932 года в деревне Новый Свержень Столбцовского повета Новогрудского воеводства Польши (в настоящее время Столбцовский район Минской области). В 1954 году окончил Минский юридический институт, в 1959-м – школу №304 КГБ СМ СССР. В органах госбезопасности – с 1957-го. Умер в 2002 году.

Чем запомнился Ширковский? Вот как о нем говорил в одном из своих интервью **Станислав Шушкевич**, вспоминая события, предшествующие подписанию знаменитых соглашений в Беловежской пуще: «В течение двух последних недель шеф КГБ Беларуси Эдуард Ширковский мне постоянно докладывал, что делается по обеспечению безопасности встречи в Беловежской пуще. Когда у меня был официальный визит в США, Альберт Гор тоже спрашивал: не боитесь, что Горбачев вас арестует? Ширковский, который стоял рядом со мной (я его тоже взял в ту поездку) с уверенностью отвечал: «Мы обеспечили безопасность». Он уже чувствовал, что он – шеф КГБ независимого государства. Потом, когда вышел на пенсию, уехал в Москву, потому что там пенсия была более выгодная, и в интервью говорил: очень жалею-де, что я их не арестовал...»

Политическим сыском не занимался

Самый короткий век в должности председателя КГБ был у генерала **Геннадия Лавицкого** (с 22 февраля по 23 июля 1994 года). Он лишился своего кресла сразу после победы Александра Лукашенко на выборах. Через год с небольшим Лавицкий уехал работать послом Беларуси в Израиль – почти на 9 лет!

Геннадий Лавицкий родился 28 августа 1942 года в деревне Ново-Белица Сенненского района Витебской области. Белорус.

В 1970 году окончил Витебский

государственный педагогический институт им.С.Кирова по специальности «биология и химия», в 1971 году – Высшие курсы КГБ при СМ СССР.

В органах государственной безопасности был с 1970 года. Службу начал в УКГБ при СМ БССР по Витебской области, где прошел путь от оперуполномоченного до помощника начальника управления по кадрам.

Умер Геннадий Лавицкий в 2013 году.

Вот что говорил про Лавицкого бывший подполковник КГБ **Валерий Костко**: «Я познакомился с Геннадием Лавицким в конце 1980-х годов, когда тот, будучи зампредом КГБ БССР, являлся депутатом Верховного Совета 12-го созыва. Мы разговаривали с ним о многих вещах, спорили, дискутировали, соглашались друг с другом. Он хотел видеть Беларусь развитой страной, где между людьми существуют нормальные человеческие отношения. У него были высокие моральные качества, чувство совести, поэтому и отношения с людьми у него были человеческими. Лавицкий был настоящим представителем спецслужбы, а не службы политического сыска. Он был руководителем спецслужбы, который занимался непосредственно вопросами безопасности государства, общества и каждого гражданина, а не политическим сыском. Его совесть перед белорусским народом чиста».

С женой разговаривал по-белорусски, отказался применять силу к протестующим

Генерала **Владимира Егорова** председателем КГБ назначал уже лично А.Лукашенко, он работал с июля 1994-го по декабрь 1995 года. До этого Егоров четыре года возглавлял МВД Беларуси.

Интересно, что во время президентских выборов в 1994 году Владимир Егоров был доверенным лицом **Станислава Шушкевича**.

«Он проиграл, я уже думал, что после этого меня в руководство никто не позовет, но ошибся: Лукашенко лично предложил мне возглавить КГБ», – рассказывал Егоров. – Что интересно: те люди в Верховном Совете, которые меня снимали с должности министра внутренних дел, без вопросов утвердили в должности председателя КГБ».

Владимир Егоров родился 7 ноября 1939 года в деревне Речица Чериковского района Могилевской области. Белорус.

В 1967 году окончил заочно Могилевский педагогический институт по специальности «история», в 1979-м – Высшую школу КГБ СССР имени Дзержинского. В органах госбезопасности с 1977-го. Умер в 2016 году.

Чем запомнился генерал-пол-

ковник Владимир Егоров?

Домашней женой разговаривал по-белорусски (Ядвига Григорович долгие годы была ректором Университета культуры).

Егоров любил людей и всегда был против жестоких разгонов митингов и акций протеста.

«Таких митингов и демонстраций, которые проводил БНФ, в Минске не было никогда: на улицы вышло 50–100 тысяч человек, – вспоминал он в одном из своих интервью. – Руководство страны было крайне недовольно этим. Протестующие собрались прямо на площади Независимости. Мне предложили разогнать митинг. Мы стояли у окна и видели, как было прорвано милицееское оцепление и двое мужчин залезли на памятник Ленину, у его подножья был возложен терновый венок. Я отказался применять силу, иначе бы у нас повторились печальные события, которые произошли в Грузии, Молдавии. Отказался применять силу и тогда, когда на площади протестующие выставили палатку с бело-красно-белым флагом и пригрозили: если ее уберут, то один из участников подожжет себя. Допустить этого было нельзя, иначе пролилась бы кровь, так как огромная колонна БНФ должна была через некоторое время двигаться на площадь Независимости. Мне грозили сорвать погони и предлагали написать рапорт, я отказался. Все это вылилось потом в настоящую травлю, сколько раз меня проверяли, искали компромат, так и не нашли...»

Распорядился задержать и... ушел в дипломаты

Генерал **Владимир Мацкевич** стоял во главе КГБ почти пять лет – с декабря 1995-го по ноябрь 2000 года.

Родился 1 марта 1947 года в г.п. Марына Горка Пуховичского района Минской области. Белорус.

В 1970 году окончил Белорусский технологический институт по специальности «химическая технология переработки нефти и газа», в 1978-м – Краснознаменный институт КГБ СССР. В органах государственной безопасности с 1976 года.

Незадолго до своей отставки генерал Мацкевич подписал постановление о превентивном задержании сроком на 30 дней тогда еще командира воинской части 3214 **Дмитрия Павличенко**.

В документе написано: «В материалах оперативной разработки имеются достоверные данные о том, что Павличенко Дмитрий Валерьевич является организатором и руководителем преступной группы, занимающейся похищениями и физическим устранением

граждан. В частности, руководимая Павличенко Д.В. преступная группа причастна к убийству 5 августа 2000 г. Самойлова Г.В., лидера незарегистрированной Белорусской региональной организации РНЕ, а также к убийствам других лиц». Павличенко был выпущен из СИЗО КГБ по личному приказу Лукашенко. А Мацкевича с должности убрали.

Некоторые думали, что во власть он больше не вернется. Накануне президентских выборов 2001 года многие были уверены: Мацкевич расскажет о том, что ему известно о громких исчезновениях. Но этого не случилось. Он получил назначение на должность Чрезвычайного и Полномочного Посла Беларуси в Югославии. После окончания дипломатической службы уехал в Россию – работал советником в судоходной компании «Совкомфлот», специализирующейся на доставке нефтепродуктов по морю. В 2015 году вернулся в Минск: как сказал сам Мацкевич, «соскучился по родине». Здесь экс-глава КГБ без работы долго не скучал – работал советником в компании «Газпромнефть».

Известно, что у Мацкевича были проблемы со здоровьем, он лечился в Германии.

«Понимаю, что мое время прошло, – не хочу уже никаких сенсаций», – говорил он некоторое время назад «Народной Воле».

Разоткровенничался с оппозиционерами и перебрался в Москву

Экс-глава президентской Службы безопасности **Леонид Ерин** проработал в кресле шефа госбезопасности четыре года – с ноября 2000-го по ноябрь 2004 года.

Он родился 17 ноября 1951 года в Орше Витебской области, по национальности – русский.

В 1973 году окончил Белорусский институт инженеров железнодорожного транспорта по специальности «инженер-механик», в 1981-м – Краснознаменный институт КГБ СССР. В органах госбезопасности – с 1975 года.

До назначения в КГБ Беларуси он жил в Москве и работал в структурах ФСБ.

На сайте КГБ в официальной биографии Ерина сказано, что он, оказавшись, доктор наук в области информационных технологий, член-корреспондент сомнительной Международной академии информационных технологий!

В бессрочный отпуск Леонида Тихоновича отправили после скандальных событий 2004 года. Генерал тогда вышел с недовольными результатами референдума и даже пригласил к себе в кабинет Павла Северинца и нескольких журналистов. По словам Северинца, Ерин говорил с

ними о громких исчезновениях, выборах и прослушке телефонов. Буквально через месяц после этого Ерин ушел в отпуск, а затем был подписан указ о его отставке.

«КГБ под руководством Ерина все время работало против нас: тягали на допросы, давили на молодых оппозиционеров, угрожали исключением из вузов», – комментировал Северинец отставку главы КГБ.

Через некоторое время Леонид Ерин стал советником руководителя Российских железных дорог – можно сказать, устроился по своей основной профессии. Сегодня он по-прежнему входит в аппарат советников президента Российских железных дорог.

Пугал народ дохлыми крысами и работал в банке

Степан Сухоренко проработал в кресле председателя КГБ лишь два года – с 2005-го по 2007-й.

Он родился 27 января 1957 года в деревне Зудичи Светлогорского района Гомельской области. Белорус.

В 1980 году окончил Белорусский технологический институт им.С.М.Кирова, в 1985-м – Высшие курсы КГБ СССР, в 1996 году – Академию управления при президенте Республики Беларусь (заочно).

В органах госбезопасности с 1984 года.

Степан Сухоренко запомнился «спецоперацией «Крысы» – в 2006 году на одной из пресс-конференций с участием генпрокурора и министра внутренних дел он рассказал, что в день президентских выборов оппоненты Лукашенко якобы планировали с помощью дохлых крыс отравить водопровод. А еще именно в бытность Сухоренко случилось нападение на экс-председателя Госконтроля **Зенона Ломатя**.

«Ну дали кому-то в глаз, что здесь такого?» – комментировал потом в интервью «Народной Воле» эту историю сам Сухоренко. Лукашенко очень жестко комментировал работу КГБ под руководством генерала Сухоренко: мол, крышуют частные структуры, позор, утечки информации и так далее.

«Президенту виднее, – покладисто говорил Сухоренко. – Позор – значит, позор...»

В августе 2008 года был назначен Чрезвычайным и Полномочным Послом Беларуси в Армении. Отработал в Ереване шесть лет.

А когда вернулся, то **Сергей Румас**, возглавлявший тогда Банк развития, пригласил отставного генерала на должность начальника управления безопасности и защиты информации банка.

«Сразу думал: все, надо успокоиться, но таким, как я, покоя

только снится», – говорил Сухоренко о своем новом месте работы.

Скромный пенсионер

Генерал-майор **Юрий Жадобин** был главой КГБ один год – с 17 июля 2007-го по июль 2008 года.

Родился 14 ноября 1954 года в Днепропетровске (Украина). Окончил Казанское высшее танковое командное училище, в 1985-м – командный факультет Военной академии бронетанковых войск в Москве.

С сентября 2003-го руководил Службой безопасности Президента Республики Беларусь.

Промысловых заявлений в бытность главой КГБ он не делал, работал тихо и незаметно. Концом правления Жадобина стал взрыв бомбы на День Республики в июле 2008 года – через 10 дней после этого инцидента его отправили в отставку. Правда, не навсегда. Затем Жадобин стал госсекретарем Совета безопасности, а через год – министром обороны. Сейчас он на пенсии, живет в Минске. Дети Жадобина – сын и дочь – носят погони.

Из КГБ – в космос

Генерал **Вадим Зайцев** стоял у руля белорусского КГБ с июля 2008-го по ноябрь 2012 года.

Он родился в 1964 году в Украине. В 1986 году окончил Московское высшее пограничное командное училище КГБ СССР, в 1997-м – Академию Федеральной погранслужбы России, в 2004 году – Военную академию Генштаба Вооруженных сил Российской Федерации. Проходил службу на различных должностях в пограничных войсках.

Зайцев запомнился как жесткий руководитель.

«Именно при Вадиме Зайцеве в СИЗО КГБ держали и, по рассказам политзаключенных, пытали участников митинга протеста против фальсификации президентских выборов 2010 года, – писали про стиль руководства Зайцева журналисты. – Но Зайцев не только руководил, но и сам принимал участие в следственных действиях. Один из арестованных кандидатов в президенты, Андрей Санников, когда вышел на свободу, упоминал, что его допрашивал Вадим Зайцев. И именно он выска-

зывал определенные угрозы ему и его семье».

«31 декабря у меня состоялся вынужденный разговор с председателем КГБ Вадимом Зайцевым, который угрожал жизни и здоровью жены и ребенка. Когда я отказался, то Зайцев сказал, что против них применяют более жесткие методы. Я был поражен. И понял, что от меня зависит жизнь жены и ребенка», – говорил в суде Санников.

В ноябре 2012 года в медиа попала информация о самоубийстве или убийстве одного из высокопоставленных подполковников КГБ. «Этот случай, а также ряд имевших место «других вопросов», требующих, как считал президент А.Лукашенко, тщательного расследования», стали одной из причин, по которой Зайцев получил отставку.

Через некоторое время Зайцев получил новую работу – стал генеральным директором компании «Космос-ТВ».

Не пускает адвокатов в СИЗО КГБ

Генерал-лейтенант **Валерий Вакульчик** работает председателем КГБ уже почти восемь лет! Он был назначен 16 ноября 2012 года.

Вакульчик родился в деревне Радостово Брестской области. Кстати, долгое время Вакульчик скрывал конкретное место своего рождения. И на официальном сайте КГБ его до сих пор нет – указана лишь область.

19 июня ему исполнилось 56 лет. Он окончил Харьковское гвардейское высшее танковое командное училище, Высшие курсы военной контрразведки КГБ СССР, Академию управления при Президенте Республики Беларусь.

Был начальником Оперативно-аналитического центра при президенте, председателем Следственного комитета.

В бытность председателем Следственного комитета по решению Мингорисполкома получил 12 соток земли в Весинке, построил там коттедж.

Лукашенко жестко критиковал многих руководителей КГБ, но не Вакульчика. Именно при Вакульчике КГБ переключился на борьбу с коррупцией и неуплатой налогов. «Другие силовые структуры значительно отстают в этом плане от КГБ», – отмечал Лукашенко.

Вакульчик лично рассказывал про некоторые громкие уголовные дела – например, про задержание приближенного в свое время к Лукашенко бизнесмена **Юрия Чича**, дела медиков.

Обруталых разгонах последних акций мирного протеста генерал Вакульчик пока публично не высказывался. Однако, надо полагать, не без его ведома адвокаты сталкиваются с проблемами, пытаются посетить в следственном изоляторе КГБ своих клиентов.

Марина КОКТЫШ.

НЕЛЬГА МАЎЦАЦЬ!

Гэта ж якую перакручаную свядомасць трэба мець!..

17 ліпеня дзяржаўны тэлеканал АНТ, распавядаючы пра Віцебскую дэсантную бригаду, назваў у шэрагу яе гераічных здзяйсненняў «інтэрнацыянальную дапамогу» Чэхаславакіі і баі за афганскія гары Кабул і Баграм. Гэта ж якую перакручаную свядомасць трэба мець, каб ваенную аперацыю супраць народа Чэхаславакіі (а раней – Венгрыі), супраць яго волнага выбару назваць «інтэрнацыянальнай дапамогай»? Ратуі, Божа, наш народ ад такой «дапамогі» з

боку любой іншай краіны! Не лепш выглядае і «інтэрнацыянальная дапамога» Афганістану.

Успомнім хаця б адну з апошніх песень Уладзіміра Высоцкага (пераклад мой). Тым болей што 25 ліпеня спаўняецца 40 гадоў з дня яго адыходу ў лепшы свет.

На міражы я мроі не мяняў,
У новы рай не складаў чамадана.
Настаўнікаў пажвакала хлусня
І навывільгвала ля Маадыана.

Між невукаў і я, у рэшце рэшт,
Калі і выплываюся – вельмі мала.
Ні стрэжкі не пакінуў Будапешт,
І Прага сэрца мне не разарвала.

А мы ў жыцці шумелі і на сцэне:
Мы блятанікі ічэ, мы хлапчукі!
Ды хутка нас заўважаць і ацэняць!
Гэй! Супраць хто? Намнём яму бакі!

Але мы адчувалі небяспеку
Задоўга, як пачнуцца халяды.
Прыходзіла прасветленасць аднекуль
І душы замыкала на гадзі.

Хаця расстрэлы нас і не касілі,
Жылі мы – дзе праз сора, дзе праз боль.
І ў нас, дзяцей той жудаснай Расіі,
Ўлівала ліхалецце алкаголь.

Аўтары перадачы на АНТ
не адчувалі ні сора, ні болю
У.Высоцкага. У яго жа ганебнай дзяржавы мы жывём!

Міхась БУЛАВАЦКІ,
настаўнік.

Magi99.

ВІНШУЕМ!

Папайненне ў сям'і Сяргея Міхалка

У спевака і актрысы Святланы Зеляноўскай нарадзіўся сын. Пра гэта на сваёй старонцы ў «Фэйсбуку» паведаміла Святлана.

Пара назвала сына Міронам.

«Як і пры якіх абставінах адбылася гэта чудовая падзея, я напішу пазней, таму што мне трэба сабрацца з думкамі, каб паднесці гэтую інфармацыю. Я і дзеючыя асобы да гэтага часу ў шоку паку, але ўсё было вельмі цікава і дзіўна», – напісала Святлана. Мірон – трэціе сумеснае дзіця Сяргея і Святланы. Таксама ў кожнага з іх ёсць дзеці ад папярэдніх шлюбаў: у выканаўца – сын, а ў актрысы – дачка.

Віншуем!

Сям'я Міхалкоў са старэйшымі сынамі.

3 ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Зміцер ДАШКЕВІЧ: «Класічная апазіцыя даўно самаліквідавалася...»

Зміцер Дашкевіч быў актыўным удзельнікам і арганізатарам шматлікіх масавых акцый і кампаній дэмакратычных сіл Беларусі. Яго шмат разоў прыцягвалі да адміністрацыйнай адказнасці, каралі арыштамі і штрафамі.

У 2006 годзе Зміцер Дашкевіч быў абвінавачаны ў дзейнасці ад імя незарэгістраванай арганізацыі і асуджаны на паўтара года зняволення.

У 2011 годзе актывіст таксама быў асуджаны на 2 гады зняволення нібыта за хуліганства, хаця тая сітуацыя была правакацыяй.

Зараз Зміцер Дашкевіч рэгулярна бярэ ўдзел у Курапацкай варце, займаецца прадпрыемствам і гадзе разам з жонкай Настай траіх дзятак....

– Я ў гэтай прэзідэнцкай кампаніі, дзякуй Богу, ніякім чынам не ўдзельнічаю, – кажа Зміцер. – Ды і сітуацыя такая, што з намі альбо без нас, але гэтым уладам ужо не так доўга засталася. У канфікцыі паміж Крамлём і афіцыйным Мінскам кропка рана ці позна, але будзе мясарубка, таго ў ёй перамеяцца. Ва ўмовах таталітарнай дзяржавы ты не можаш выйсці на плошчу і сказаць, што не згодны з палітыкай гэтай дзяржавы, бо ты будзеш адразу ж нейтралізаваны. Калі кінеш палітычны выклік гэтай сістэме – адразу нейтралізуюць.

І я лічу, што некаторыя людзі не зусім адекватна адзвяваюць палітычную сітуацыю. Кажуць: «Мы пра-

вядзем справядлівыя выбары, мы верым у законы...» Гэта вельмі інфантальная ацэнка сітуацыі. Людзі не зразумелі, што яны кідаюць выклік чалавеку з моцным рэпрэсіўным апаратам. Таму трэба шчыра паглядзець наўкол і запытацца ў саміх сябе: «Мы маем сілы кінуць такі выклік?» У мяне такіх сіл няма.

Таму трэба збіраць сілы і рыхтавацца да таго дня, калі гісторыя дасць нам шанец уздыць адказнасць за краіну. Калі для гэтага будзе гістарычна прыдатны момант.

– Нехта з кандыдатаў у прэзідэнты вам імпаўне?

– З самага пачатку кампаніі мае сімпатыі былі на баку Сяргея і Святланы Ціханоўскіх, хаця, шчыра кажучы, не вельмі сачу за тым, што адбываецца.

Гадзінамі не гляджу розныя стрымы і выступленні і не чытаю прасціны тэкстаў.

Думаю, Святлана Ціханоўская – шчыры чалавек, яна выказвае тое, што ў яе на душы і за што сэрца баліць. Але галоўнае пытанне: чым усё гэта скончыцца? І што мы будзем рабіць?

– Што думаеце пра Віктара Бабарыку і Валерыя Ціпакалу? Людзі, каб падпіска на іх, нават у чэргах стаялі...

– Многім людзям, напэўна, так надакучыла гэтая ўлада, што яны гатовы ў чаргу станаўцца, каб паставіць падпіс хоць за каго.

Адзін мой сявак казаў так: «Хоць Бабарыка і Ціпака, магчыма, прарасійскія прэзідэнты, але падпісаўся за абодвух, бо сённяшняя ўлада ўжо так дадала, што сіл няма?». І, як мне падаецца, так мяркую шмат людзей.

А вось наша класічная апазіцыя даўно самаліквідавалася. А апошнія яе рэшткі былі ліквідаваны падчас праймерыз.

– Некаторыя пытаюцца: чаму сёння Зміцер Дашкевіч маўчыць, не выступае, скажам, у абарону таго ж Паўла Севярынца, які з 7 чэрвеня знаходзіцца за кратамі?

– Што значыць «выступаць у абарону»? Нехта не ведае, што я выступаю супраць палітычных арыштаў і палітычнага пераследу? Пра гэта трэба абавязкова заяўляць?

Ведаецца, наколькі ў маіх сілах, я падтрымліваю тых, каго трэба падтрымаць, але не хачу гэта афішаваць.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

А КАК НА САМОМ ДЕЛЕ?

«Обиженный должник»

Проиграл «Белгазпромбанку» во всех инстанциях вплоть до Верховного суда, а по Белорусскому телевидению его представили как жертву «финансовых акул».

Телеканал «Беларусь 1» в воскресной программе «Главный эфир» показал расследование о «рейдерстве» «Белгазпромбанка». Но в нем – лишь мнение одной стороны, обиженных бизнесменов, у которых банк якобы отжал бизнес. Интересно, что все действия совершались не просто волевым решением менеджера банка: на протяжении последних трех лет банк в ходе непрерывных судебных разбирательств неоднократно доказывал законность совершенных им сделок и в Экономическом суде Гомельской области, и в Экономическом суде Минска, и в Верховном суде.

Показанные в телесюжете должники банка – это «пул» самых давних и проблемных недобросовестных заемщиков, у каждого из которых был свой мотив оклеветать банк и его менеджмент, обвинив его в рейдерстве, – рассказал TUT.BY источник в «Белгазпромбанке».

К примеру, история одного из фигурантов сюжета

Виталия Панова из Гомеля. По словам авторов сюжета, его «упустили по миру».

– Банк разувал на глазах, забрал у меня магазин, забрал цех. Мало того, не реализовав этот объект, он начал судиться за жилье, а у меня трое детей. Банкир этот, скажу так, идет по трупам, – рассказывает Панов в телесюжете.

История со строительством в Гомеле торгового центра известная, и в банке, и в судах ее видели иначе.

– Панов взлез на банк, когда в ходе мониторинга были выявлены нарушения в ходе капитального строительства, заключающиеся в неправомерном привлечении средств дольщика – компании «ПАНИ», – которого Панов фактически «кинул», не сообщив ему при подписании договора о том, что недостроенный торговый центр «Максима» в Гомеле находится в залоге у банка (об истории Николая Батана, создателя инвестиционно-строительной

компании «ПАНИ», который потерял в результате сотрудничества с Пановым несколько миллионов долларов, подробно писал Onliner.by).

Еще один бизнесмен, Станислав Михайлов, жалуется на «отжог» банком кафе «Зубренок». Это также часть истории с активами Панова, который перед банкротством выделил из своих активов новое юридическое лицо, наделив его имуществом в виде кафе «Зубренок» по улице Советской в Гомеле, и потом продал долю в этом юридическом лице. В банке считают: это было сделано, чтобы прикрыть фактическую продажу здания.

– Панов, видимо, надеялся, что реорганизация (выделение) из его компании «Гурман Плюс» другого юрлица – ООО «Вартес Плюс» (которому было передано кафе) – это не та сделка, которую можно опспорить как нарушающую интересы кредиторов. Суд же реорганизацию признал действитель-

ной и вернул кафе в конкурсную массу. Михайлову бы к Панову претензии предъявлять – тот продал ему долю в очень рискованном предбанкротном активе, – пояснил собеседник, знакомый с ходом судебных разборок.

Впечатляюще выглядят и штрафные санкции в отношении Виталия Панова. Речь идет о пене в 6,7 миллиона долларов, превышающей сумму долга более чем в 2 раза. Источник в банке пояснил, что она была рассчитана, но не была начислена и присуждена, так как в соответствии со статьей 6 Закона о банкротстве долг по пене не учитывался при соотношении актива «Гурмана» и его долгов.

– Другими словами, банкротство было неминуемо и без всякой пени вообще. Ведь чего стоят требования других 188 кредиторов с общим размером более 12,7 миллиона белорусских рублей. Пени же были на протяжении всего времени «за скобками» и испол-

зовались только на стадии банкротства для роста доли в голосах на собрании кредиторов. Управляющий это требование признал и включил в реестр, а суд в соответствии с предоставленными ему полномочиями уменьшил пени в два раза.

А вот озвученную в сюжете информацию об обращении зыскающих на жилой дом Панова, многодетного отца, источник в банке называет фейком.

– У Панова достаточно коммерческой подвижности, которая и является в первую очередь обеспечением для банка. При этом в отношении Панова как физического лица возбуждены исполнительные производств в пользу других зыскавателей, которые могут претендовать на этот дом. Причем у него их два: один из них он пытался подарить родственнику в 2016 году, чтобы не отдавать по долгам, но суд признал эту сделку мнимой в 2018-м, – пояснил собеседник.

ФУТБОЛ

БАТЭ разабраўся з «Рухам»

Адбыліся матчы 18-га тура чэмпіянату Беларусі па футболе.

Вось іх вынікі: «Слуцк» – «Іслач» (Мінскі раён) – 2:1, «Гарадзея» – «Белшына» (Бабруйск) – 2:1, «Тарпеда-БелАЗ» (Жодзіна) – «Дынама» (Мінск) – 0:0, «Віцебск» – «Смалевічы» – 1:0, «Рух» (Брэст) – БАТЭ (Барысаў) – 0:3, «Нёман» (Гродна) – «Шахцёр» (Салігорск) – 0:0, «Мінск» – «Энергетык-БДУ» (Мінск) – 2:1.

Турнірнае становішча

Каманды	Гульні	Выйгрышы	Нічыі	Паражэнні	Мячы	Ачкі
Шахцёр	18	9	7	2	29-9	34
БАТЭ	18	10	4	4	33-18	34
Нёман	17	9	4	4	22-13	31
Энергетык-БДУ	18	9	2	7	25-25	29
Дынама (Мн)	18	8	3	7	21-13	27
Тарпеда-БелАЗ	18	7	6	5	21-20	27
Віцебск	18	6	8	4	18-18	26
Дынама (Бр)	16	8	2	6	31-20	26
Рух	18	6	7	5	23-17	25
Іслач	18	7	2	9	20-25	23
Славія	17	6	4	7	21-29	22
Слуцк	17	6	3	8	21-27	21
Гарадзея	18	5	4	9	17-29	19
Мінск	16	5	3	8	19-29	18
Смалевічы	17	3	5	9	20-27	14
Белшына	18	2	4	12	15-37	10

PS. Матч «Славія» (Мазыр) – «Дынама» (Брэст) перанесены на больш позні тэрмін. Фота: rukh.by.

ПАЦІЦЫЯ

Гумарысты Белдзяржуніверсітэта адмовіліся выступаць у Крыме

Каманда КВЗ з Мінска «Дзеці Цьюрінга» адмовілася працягваць выступленні ў расійскай Вышэйшай лізе 2020 года. Непераадольнай перашкодай для гумарыстаў з БДУ аказалася месца правядзення чвэрцьфіналу – Крым.

Сваю адмову каманда абгрунтавала трыма прычынамі, пра якія расказала ў відэа, выкладзеным «ВКонтакте».

Па-першае, быў названы каранавірус.

Другой прычынай назвалі статус Крыма. Капітан каманды распавёў, што Беларусь прытрымліваецца нейтралітэту ў пытанні прыналежнасці паўвострава, таму трапіць туды «Дзеці Цьюрінга» могуць толькі праз Украіну, што ўскладнена таксама пандэміяй каранавіруса. Шлях праз Расію беларусы палічылі

непрымальным, наколькі члены каманды маюць сваякоў ва Украіне, а заехаць туды пасля КВЗ яны ўжо не змаглі б з-за занясення ў чорны спіс.

Падобнай была і трэцяя прычына: БДУ мае партнёраў сярод навучальных устаноў Украіны, і пасля паездкі ў Крым сувязі маглі б парушыцца, палічылі ў камандзе.

Пры гэтым «Дзеці Цьюрінга» паведамілі, што атрымалі гарантыі вяртання ў Вышэйшую лігу КВЗ у наступным сезоне.

(NN.by)

ЧУЛІ?

У Польшчы адмянілі тэрмін даўнасці за злачынствы часоў камунізму

Прэзідэнт Польшчы Анджэй Дуда падпісаў закон, які адмяняе тэрмін даўнасці за злачынствы часоў камунізму (1944–1990 гады), паведамляе «Польскае радыё».

Пракуроры Інстытута нацыянальнай памяці Польшчы змогуць прыцягваць да адказнасці людзей, якія маюць дачыненне да злачынстваў камуністычнага рэжыму ў Польшчы.

Нарматыўныя акты, якія дзейнічаюць на гэты момант, прадугледжваюць, што тэрмін даўнасці для

злачынстваў камуністычнага рэжыму пачынае дзейнічаць з 1 жніўня 1990 года і што пакаранне спыняецца праз 40 гадоў у выпадку забойства, ваеннага злачынства ці злачынства супраць чалавечнасці і праз 30 гадоў у выпадку іншага злачынства. Такім чынам, з 1 жніўня гэтага года за іншыя

злачынствы не было б пакарання.

Як напісана ў тлумачальнай запісцы да закона, «абавязкам дэмакратычнай дзяржавы з'яўляецца асуджэнне злачынства, здзейсненага пры таталітарным (аўтарытарным) рэжыме і не пакаранага раней на палітычных матывах».

ЖИТЕЙСКАЯ МУДРОСТЬ

...И каждый был
Ариной Родионовной

Рисунок Ирины Пустоваловой

наша незабвенная мамуля, нам уж теперь до конца дней нигде не попробовать. И оставляли его, как правило, всегда к сенокосу. После перекуса все снова дружно выпрягались в работу. Ребята постарше разбивали граблями свежескошенные валки, младшенькие ворошили траву, стараясь ни в чем не отставать от них. Удивлялись теперь, откуда только у этих крох силы брались!

Но самым ярким впечатление тех лет для ребят были все же сказки. После сенокоса, пока стелились в воздухе назойливые оводды, мухи да комары, мы шли домой дружной рабочей компанией. Дети днем немножко отдыхали, взрослые занимались какими-то неотложными домашними делами, которых всегда почему-то накапливалось невероятное множество. По вечерам ребята выходили на улицу, гадали на лавочке под молодыми кленами, устраивали веселые игрища, на которые, как ночные мотыльки, слетались такие же, как они, «дачники» со всей деревни. Но это если погода способствовала. Когда же по крыше барабанил дождь и на улице было сыжато, все мы тихонько укладывались по своим спальным местам, но вовсе не для того, чтобы отдаться во власть Морфея. Мы уходили в мир сказок.

Заводилов в этом забавном марафоне почти всегда приходилось быть мне, потому что всевозможных волшебных историй я знал превеликое множество. Прешил слегка и сочинительством – журналист все-таки. И дети, и взрослые слушали эти самотужные произведения с нескрываемым наслаждением. Ведь не зря же даже непрезоденный Пушкин так восхищался мастерскими выдумками своей любимой нянюшки Арины Родионовны. Кто знает, может быть, не стал бы Александр Сергеевич таким великим, если бы не эти жемчужные зерна народной мудрости, упавшие в детстве на благодатную почву таланта будущего поэта. Многие из нянюшкиных сказок стали всемирно известными поэмами.

Но всему ведь и предел имеется. Даже самые интересные сказки, если их чуть ли не каждый вечер выдает на-гора один и тот же человек, попросту надоедают. Да и полет собственной фантазии ребятам был необходим как воздух. Я нутром ощущал, что каждый из них нетерпеливо пытается самовыразиться, внести в сказку что-то свое, самобытное, вставляя то одну, то другую реплику в мои повествования. Вот тогда и рождалась неожиданная идея рассказывать малышам сказки с продолжением.

Не беру на себя смелость утверждать свой приоритет в этой находке, но, кланюсь, пришел я к такой «форме занятости» ребятни абсолютно самостоятельно. Жанр сказки с продолжением появился в эфире белорусского радио гораздо позже нашего семейного открытия. Телепатия? Вполне возможно! Но и другое не исключаю: о своих летних днях коллегам всегда рассказывал вразбег. А журналисты ведь народ ушлый...

Сказка всегда начиналась поэтично и захватывающе, с яркого описания обстановки, в которой зарождалось фантастическое действо. А выглядело это примерно так...

На цветущей лесной полянке под роскошным допущком крохотной расписной избушке жил-поживал беззаботный, озорной весельчак – зеленый Кузнечик. Каждый вечер, как только солнышко закатывалось за дальние леса, за высокие горы, когда на потускневшем небосклоне появлялся тоненький серпик луны, Кузнечик брал изысканный футлярчик со своей скрипкой и торжественно шагал мимо трав, кустарников и ягодника на середину полянки, где возвышался стройный пенек. По приставной лесенке этот маленький чародей буквально взлетал на импровизированную сцену, открывал футляр, грациозно брал в руки скрипку, взмахивал смычком – и над притихшим вечерним простором разливалась величественная, завораживающая музыка.

Белочки и улитки, дикие кабаны и сколькие ужи, лесные голуби и колючие ежики, злые волки и добродушные медведи, хитрые лисы и трусли-

вые зайцы стекались на полянку, усаживались тесно друг подле дружки и с восторгом упивались волшебной игрой зеленого виртуоза. Исчезала вражда, забывались давние распри. Ни возраст, ни сила, ни рост теперь не имели никакого значения. Музыка объединяла и роднила всех без исключения, делала лесных жителей чище душой и добрее.

Длилось это волшебство почти до самого рассвета. Звери, птицы, букашки по мере усталости потихоньку расходились по домам. Незаметно исчезал и Кузнечик, чтобы на следующий вечер снова прийти на заветную полянку и радовать своих поклонников не только очаровательными мелодиями, но и собственным обаянием.

Но вот однажды, когда солнце привычным маршрутом ушло на покой, а место его на другом конце небосклона занял бледный месяц, Кузнечик, как всегда, взял свой футлярчик, вскочил с ним на пенек, поставил его на табуретку, щелкнул застежками и... остоленел. Скрипки со смычком в футляре не оказалось...

Вот на таком кульминационном накале сказка вдруг обрывалась. Каждый на несколько минут становился Ариной Родионовной, давая простор собственной неуемной фантазии. Условия у нас были жесткие: ни один сюжет, ни один герой сказки не должен фигурировать дважды.

До сих пор восхищаюсь чутьем, необыкновенной изобретательностью не только старших, но и самых маленьких ребят. У каждого была своя неповторимая, поистине мудрая, светлая и непременно поучительная история. Иногда даже с назиданием.

В процессе этого сочинительства передо мной во всей широте открывались чувствительные, хрупкие детские души, выкристаллизовывались характеры, умственные способности, уровень развития, воспитанности, внутренней культуры рассказчиков. У каждого был свой самобытный путь поиска исчезнувшей скрипки, свое видение мира, собственные неподдельные эмоции, каждый находил свой выход из сложных, неординарных ситуаций.

нарных ситуаций.

Координировать и дополнять сочинителей было абсолютно незачем. Жизнь и без того впоследствии стала отличным ограничителем алмазов их природных способностей. Дети постигали азы мудрости, учились друг у друга, обсуждая на досуге удачные творческие находки, досадные промахи и просчеты.

Когда звери и птицы отыгрывали свои благородные и злые роли в невообразимо сложных и запутанных обстоятельствах, ребята придумывали новых героев. Андрюша, например, неожиданно ввел в свой сюжет образ Бога, которому, конечно же, все заранее известно и все подвластно. По тем временам это было и смело, и важно, и, прямо скажу, довольно интересно.

...Много лет минуло с тех дивных дней. Все наши дети уже имеют своих наследников, а я двадцать восемь лет ношу почетный титул дедушки. Теперь моей любимице Иришке не до сказок, но и в ее воспитании они сыграли благодатную роль. Помнится, иногда на последние гроши покупал ей понравившиеся книжки, преимущественно, конечно же, сказки. Две-три поучительные волшебные истории непременно сочинял сам и рассказывал на сон грядущий. Иногда это были не сказки вовсе, а обычные житейские сюжеты, героями которых выступали не только люди, звери, домашние животные и птицы, но и знакомые всем предметы, части тела, природные явления. Поступала, скажем, заявка: «Дедуля, расскажи, пожалуйста, сказку про свой нос». И получала внучка в подарок забавную историю про дубовый сучок, который по воле доброй феи переселился когда-то на мое безносое лицо и до сих пор верно служит моему новому хозяину. Разве мог бы я без этого бывшего дубового сучка носить очки, радоваться запаху полевых цветов, женских духов, узнавать время подачи на стол вкусного обеда?

С этими немудреными на первый взгляд, но поучительными житейскими историями внучка моя и вступала в самостоятельную жизнь, развивалась, добрела. Уже в три с половиной годика она дополняла начатую мной сказку о беззащитной полевой мышке и довольно забавно заканчивала ее по своему наивному усмотрению. После я с превеликим удовольствием читал ее школьные сочинения. Радовался: мои старания даром не пропали! Сейчас наша Иришка – выпускница Международного экологического университета им.Сахарова.

...Может, и у вас, терпеливые мои читатели, есть пытливые внучки и внуки или nepоседливые, вездесущие сыновья? Отбросьте все свои сверхсложные и важные дела, ласково приглубите драгоценное чадо, расскажите на ночь красивую, умную и добрую сказку. Поверьте, мудрость народная тысячу раз права: «Как аукнется, так и откликнется».

Михаил ЗНАК, член Союза писателей Беларуси.

ДУХОУНАЕ

Уладзімір ЛІПСКІ

«Памілуй і ўзвысь»
Малітвы.

(Працяг. Пачатак у №№ 53-56)

9 | Той, хто вытрымае да канца, будзе збаўлены.

Святое Евангелле наводле Марка, 13: 13

Валадар наш, міласэрны і цярыплывы!

Пашлі мне выпрабаванне,

каб спазнаў сябе,

каб зразумеў пакутнікаў, —

гэта і будзе маім выратаваннем.

Правер мяне, Валадар,

не толькі ў горы.

Яго можна перанесці аднаму.

Дай асалоду перажыць

радасць удваіх.

Дапамажы, Вялікі Божа,

не забыць мінулае,

тварыць сённяшняе,

не страшыцца за будучае.

Дай магчымасць, Госпадзе,

рабіць дабро,

бо калі ж мне яго рабіць,

як не цяпер, пакуль жыву.

Навучы, Тварэц, так жыць,

каб добрыя людзі любілі мяне,

злосныя — баяліся,

усе астатнія — паважалі.

Пераплаў маю чалавечую руду,

аддзялі шлак ад золата,

хачу аддаць свой скарб

людзям і Табе,

доўгацярыплывы Божа.

Навучы мяне,

маіх дзяцей,

усіх людзей зямных,

што несмяротнасць настане

не пасля смерці.

Яна пачынаецца

пры жыцці.

Амін.

10 | Прывітавацца адзін аднаму ў грахах і маліцца адзін за аднаго, каб быць аздаражэннымі...

Пасланне святога Якава, 5:16

Суцяшальнік!

Мы ўсе на зямлі — дзеці Твае.

На крыжы Ты вытрымаў

гнеў людзей, гнеў д'ябла.

І ўсё дзеля таго, каб мы жылі.

Грахоўнасць наша ў тым,

што мы не заўсёды цэнім

Твой падзвіг.

Будзем часта сцены,

дзе трэба будаваць масты.

Заводзім спрэчкі,

бо не хочам разумець адзін аднаго.

Асуджаем іншых

замест таго, каб выправіць саміх сябе.

Чужыя грахі перад вачыма,

а свае — за спінай.

Шукаем сяброў без недахопаў —

і застаемся ў адзіноце.

Позна даходзіць да нас,

што выслухаць праўду пра сябе

і не пакрыўдзіцца —

гэта і ёсць сапраўднае сяброўства.

Верны сябар той,

хто шчыры і праўдзівы,

хто ведае пра цябе дрэннае,

але ж любіць цябе,

бо хоча, каб ты быў лепшы.

Хрысціянства пачынаецца з любові.

Каб сустрэцца з ёй, спазнаць яе,

абнавіць яе штгодзённым малітвай,

выконвай Божае заавяты,

і Госпад паклапоціцца пра цябе.

Ты атрымаеш суцяшэнне

ад усялякай журбы.

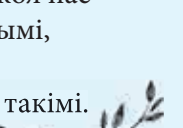
Памолімся, каб людзі вакол нас

сталі добрымі, міласэрнымі,

спагадлівымі.

І самі пастараемся быць такімі.

Амін.

УСМІХНІЦЕСЯ...

★★★★

Валяр'янка – цудоўны заспакаляльны сродак! Усяго 5 кропель на шклянку гарэлі – і нервы нібы канаты!

★★★★

Купілі з мужам дыск з парнафільма. Паглядзелі. Вельмі спадабаўся дызайн спальні, каля ў ваннай і стол на кухні... Старэем!..

★★★★

У доме – бедлам! Стаю з мятлой і думаю: прыбрацца ці паляцець?

★★★★

Не судзі жанчыну за кілаграмы, ды не будзеш судзімы за сантыметры!

★★★★

Жыву я, урэшце, някепска. Але чамусьці такое адчуванне, што мой муж жаніўся больш удала, чым я выйшла замуж...

★★★★

У афальмолага: – Якую літару я паказваў? – Доктар, а дзе вы?

★★★★

Доктар звяртаецца да хворай: – Даражэнька, што за хандра? Вы ў мяне яшчэ жыць будзеце! – Ура, я буду жыць у доктара!!!

★★★★

У анкеце, якую мне далі запоўніць перад аперацыяй, было пытанне: «Каму тэлефанаваць у выпадку крайняй неабходнасці?» я напісаў: «Больш кваліфікаванаму хірургу».

★★★★

Дзядуля, памыліўшыся на адну лічбу ў нумары паліклінікі і выпадкова трапіўшы ў службу сексу па тэлефоне, зразумеў, што ён увогуле, аказваецца, здаровы.

★★★★

Рэгістратура ў паліклініцы: – Скажыце, акуліст прымае? – Не тое слова – бухае па-чорнаму!

★★★★

На прыёме ва ўрача: – Доктар, у мяне баліць усё! – Ну гэта вы, даражэнькі, загнулі! На ўсё ў вас грошай не хопіць.

★★★★

Восень. Адпачыўшы і набраўшыся сіл на лецішчах, пенсіянеры вяртаюцца ў паліклініку.

★★★★

Хірург усё ўмеа, але нічога не ведае. Тэрапеўт усё ведае, але нічога не ўмеа. Паталаганатам усё ведае, усё ўмеа, але... позна!

★★★★

Міністэрства аховы здароўя папярэджвае: няма грошай – не хварэй!

★★★★

Варажбітка раскладвае карты перад кліентам: – Да пяцідзесці гадоў вы будзеце пакутаваць ад недахопу грошай... – А потым? – А потым прывычаецца.

НОВЫЯ ІМЁНЫ

Анастасія Шкурдай: як рыба ў вадзе

Узыходзячая зорка беларускага плавання б'е рэкорды.

Аляксандры Герасімені толькі тры залатыя ўзнагароды юніёрскага першынства Еўропы. А днямі на чэмпіянаце Беларусі на плавальні Насця на стометроўцы батэрфляем пабіла свой жа нацыянальны рэкорд, упершыню ў гісторыі беларускага плавання пераадолеўшы мяжу 57

секунд. Трэба сказаць, калі б зараз спартсменка выступала на чэмпіянаце свету, то з такім вынікам заняла б 4-е месца.

Воля Ясяновіч, асабісты трэнер Анастасіі Шкурдай, кажа, што такая вынікі – гэта найперш вялікае жаданне спартсменкі трэніравацца і такая ж вялікая працаздольнасць.

«Насця была ў маім першым наборы, – распавядала Воля Ясяновіч. – У Брэсце тры басейны, усе ў розных канцах горада. Я расклейвала аб'явы аб дадатковым наборы ў басейн ФАКа: маўляў, прыходзіце на адкрыты ўрок. Насця і прыйшла з дзядулем. Той адразу заявіў: «Гэта будучая алімпійская чэмпіёнка». Я паглядзела на яго і падумала: ну што вы мне тут локшыню на вушы вешаеце?.. Але нічога не сказала, вядома.

Прыходзім на вадку. Дзіцяці холадна, уся трасецца, увозуе не вельмі падобная на будучую чэмпіёнку. Але не станеш жа чалавечка дадому адпраўляць. Пачалі трэніравацца.

Мне часта задаюць пытанне: напэўна, адразу было відаць, што дзяўчынка выдатная, так? Не было нічога

відаць. У Насці і цяпер недахоп ёсць – не хапае гнуткасці. І яна не вельмі любіць над гэтым працаваць».

Сама Насця, магчыма, ужо ў гэтым годзе выступіла б на Алімпіядзе, але, як вядома, з-за пандэміі Гульні перанесены на наступны год. І не вядома, ці пройдуць яны ў 2021-м. Але час у Анастасіі Шкурдай яшчэ ёсць, хача пра алімпійскія медалі яна марыць ужо зараз.

«У нас спартыўная сям'я, але болы за ўсіх за мяне перажывае тата, – кажа Насця. – Болы за ўсіх хваляюцца, лезі за ўсіх мяне разумеа, а таксама падтрымлівае сувязь з трэнерам.

І бабуля мая ходзіць у басейн і таксама плавае. А дзядуля? Ён ад іншых пра ўсё даведаецца...»

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

Адрас рэдакцыі: 220030 Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 328-68-71.

Рэкламны адрэс (017) 328-66-09.

nvonlineinfo@gmail.com

<http://www.nv-online.info>

Падпісныя індэксы:

63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,

632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік, выдавец

і галоўны рэдактар

Іосіф Паўлавіч

СЯРЭДЗІЧ

Паколькі ў рэдакцыі няма магчымасці рэагавання ў вяртальні навінаў, яна пакідае права ўстапуць у перапіску за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падаляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №47 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіта 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №93/106 ад 30.04.2004. П-т Незалежнасці, 79/1, 220013, г. Мінск. Падпісана ў друку 20.07.2020 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 21 506 экз. Заказ № 2308.